DEMOSTENE ANDRONESCU

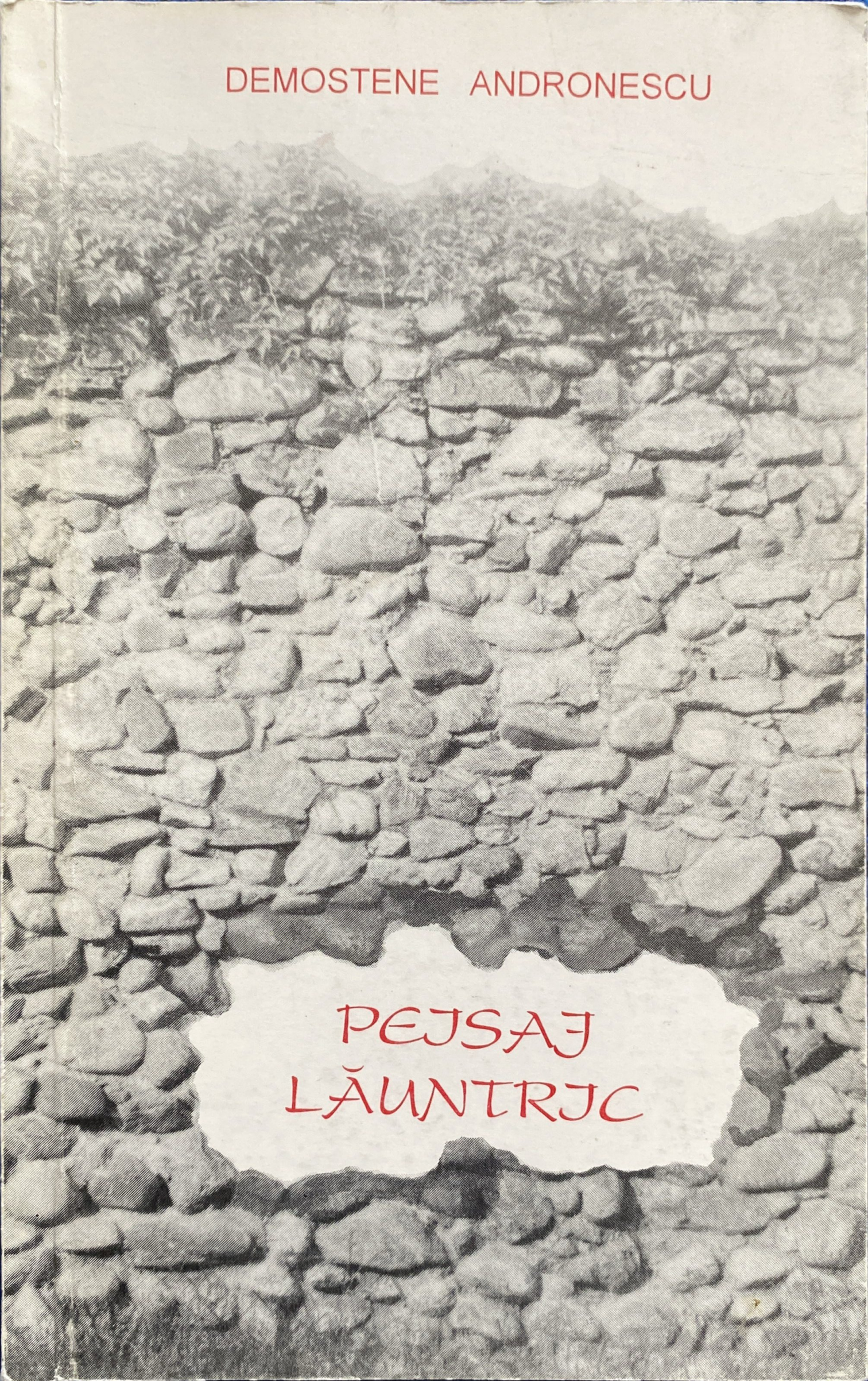

PEISAJ LĂUNTRIC

Demostene Andronescu

Peisaj Lăuntric

DEMOSTENE ANDRONESCU

PEISAJ LĂUNTRIC

(POEZII)

CU UN CUVÂNT ÎNAINTE DE
RĂZVAN CODRESCU

EDITURA
<<PUNCTE CARDINALE>>
SIBIU - 1995

COPERTA și ILUSTRAȚIILE:
ȘTEFAN ORTH

Generației mele de Don Quijoți striviți de prea marele lor vis

MOTTO

Mereu şchiopătând prin dezastre,
Mereu cu osânda pe frunte,
Credeam că tot spini sunt şi-n astre
Şi-n ceruri tot temniţe crunte.

Radu Gyr

CUVÂNT ÎNAINTE

Ceea ce se numeşte îndeobşte "literatura închisorilor comuniste"[1] reprezintă unul dintre aspectele cele mai semnificative ale literaturii noastre contemporane şi o experienţă unică în întreaga istorie a creaţiei literare româneşti. De aceea nu-i deloc lesne să scrii despre o astfel de literatură. Ea trebuie judecată adesea cu măsuri diferite de producţia literară curentă; ne aflăm în faţa unui alt raport cu esteticul, a unei noi relaţii între creator şi operă. Spiritul critic trebuie să devină mai maleabil şi mai nuanţat, spre a nu risca posibilele confuzii de planuri sau chiar împietăţile. Aici se amestecă, în proporţii nemăsurabile, elemente etice, estetice, psihologice, filosofice, politice; judecata trebuie să fie complexă şi să vizeze *sinteza* adeseori inefabilă a acestor elemente; orice abordare unilaterală este neavenită. Nu ai dreptul să te apropii doar belfereşte de un asemenea capital de mucenicie creatoare!

La privirea cea mai generală, literatura aceasta se împarte în poezie şi proză. Dar această diviziune nu este doar una pur formală. Poezia reprezintă creaţia "originară" a închisorilor, elaborată mental în chiar toiul prigoanei [2], pe

1. Denumirea poate fi derutantă din cel puţin două puncte de vedere: mai întâi poate crea imaginea falsă a unei "literaturizări" neavenite (în sensul denaturării realităţii în "ficţiune artistică"), iar apoi poate sugera ideea că ar fi vorba exclusiv de o literatură scrisă în închisoare şi alimentată strict din factologia penitenciară. În realitate, literatura aceasta stă sub imperativul *autenticului*, voindu-se, înainte de toate, mărturie şi document, oricare ar fi formele literare pe care le îmbracă. Pe de altă parte, ea include atât creaţii *mentale*, provenite direct din locurile de supliciu, cât şi creaţii *scrise*, post-concentraţionare (ţinând mai ales de domeniul memorialisticii); şi unele şi celelalte acoperă tot complexul problematicii *general-umane*, experienţa-limită a închisorilor constituind adesea doar un catalizator al meditaţiei lirice, filozofice sau religioase, iar nu materialul ei efectiv.

2. Puţine producţii poetice s-au *scris* în închisori (cu mijloace improvizate);

când proza s-a scris ulterior, retrospectiv, cel mai adesea cu o fatală "detaşare". De aceea se poate spune că poezia păstrează într-un chip mai viu intensitatea trăirilor care au generat-o. Ea reprezintă, aş zice, *răspunsul imediat* la încercările şi suferinţele de atunci; are astăzi o mare forţă mărturisitoare şi a avut ieri o uriaşă funcţie "salvatoare" şi "purificatoare". Nu este o exagerare să se spună că poezia aceasta a fost hrană şi cuminecătură, dar şi "răzbunare" directă a spiritului împotriva celor ce au căutat să-l pervertească sau să-l sugrume.

Autorul acestui volum reprezintă una dintre vocile lirice ale închisorilor politice din România. Din nefericire, aceste voci lirice, destul de numeroase, sunt încă insuficient cunoscute publicului mai larg şi mai ales generaţiilor tinere. În afara celor doi mari corifei, Nichifor Crainic şi Radu Gyr, prea puţine nume de poeţi ai închisorilor se mai bucură de oarecare notorietate [3]. În cazul unora dintre aceştia nedreptatea este cu atît mai flagrantă cu cât la ei forţa ideilor şi trăirilor lirice se asociază în chip fericit cu un incontestabil talent al expresiei. Acesta este, cred, şi cazul d-lui Demostene Andronescu, semnatarul volumului de faţă [4].

Născut la 3 decembrie 1927, în comuna Câmpuri, judeţul Vrancea, deci într-o zonă ce constituie un fel de ţinut de cumpănă între Moldova şi Muntenia, d-l Demostene Andronescu are parcă şi ceva din blândeţea molcomă a moldoveanului, dar şi ceva din încăpăţânarea iscoditoare a

textul poetic se năştea în mintea autorului, iar apoi era memorat şi răspândit *oral* de ceilalţi deţinuţi, suferind şi ajustări, cel mai adesea involuntare; statutul "mnemotehnic" a favorizat creaţia poetică. Unele dintre aceste poezii au fost ulterior reconstituite sau reelaborate de chiar autorii lor, în vreme ce altele ni s-au păstrat doar în variante parţiale şi aproximative. Puţine sunt versurile scrise "după", dar nutrite din amintirea anilor de prigoană.

3. Trebuie precizat că există şi multe creaţii anonime sau cu paternitate incertă.

4. Neputând cita decât în parte, m-am abţinut să dau şi alte nume, spre a nu nedreptăţi pe cineva. Un indice alfabetic (şi acesta incomplet), cuprinzând 158 de nume, poate fi găsit în vol.2 al antologiei *Poeţi după gratii*, editat sub egida A.F.D.P.R. şi sub coordonarea d-lui Constantin Aurel Dragodan (la rându-i poet). Mai vechea antologie îngrijită de poetul Zaharia Pană (stabilit actualmente în S.U.A.) şi apărută în exil pe vremea dictaturii ceauşiste, sub titlul *Poezii din închisoare*, a evitat să dea anumite nume de autori aflaţi în viaţă, spre a nu le crea dificultăţi în ţară.

munteanului; e un amestec oarecum paradoxal de contemplativism liric (prin care se explică *poetul*) şi de activism neastâmpărat (din care se nutreşte *luptătorul*). Prin poezia sa trece adeseori umbra lui Don Quijote. Omul are, la rându-i, ceva donquijotesc, un amestec de "visătorie" şi "nebunie", în sensul nobil (şi adesea uitat) al acestor cuvinte. Donquijotismul apare, în viziunea sa, ca însemn al unei întregi generaţii: aceea a tânărului naţionalism creştin românesc din vremea ultimului război mondial. De aici s-au ivit, în vălmăşagul timpurilor postbelice, majoritatea covârşitoare a eroilor şi martirilor rezistenţei anticomuniste - singurul nostru certificat de onoare istorică într-o jumătate de veac de dezastru naţional. Despre această elită crucificată a tineretului român de atunci este vorba, de fapt, în generoasa dedicaţie a volumului de faţă: "Generaţiei mele de Don Quijoţi striviţi de prea marele lor vis" [5].

Tânărul Demostene Andronescu îşi face studiile medii şi superioare la Bucureşti (în 1952 absolvea Facultatea de Istorie, dar nu i se va permite să-şi susţină licenţa decât în 1969, iar o slujbă potrivită cu pregătirea sa nu va obţine decât în 1972, după ce ani de-a rândul fusese nevoit să presteze muncă necalificată). Între 1952 şi 1964 (cu o întrerupere de doar câteva luni) este deţinut politic, trecând pe la Jilava, Gherla şi Aiud (de unde s-a eliberat cu ultimul lot de deţinuţi politici şi despre care a scris remarcabile pagini memorialistice) [6]. După închisoare se căsătoreşte şi devine tatăl unei fete. Securitatea continuă să-l hărţuiască, iar paginile sale zac prin "sertare", în aşteptarea unor vremuri mai bune.

L-am cunoscut în 1982, într-un sat ardelenesc pierdut între dealuri împădurite, unde fusesem invitaţi peste vară de un prieten comun (scriitorul Marcel Petrişor). Albise încă de pe atunci, dar era fiziceşte zvelt, iar sufleteşte de o admirabilă prospeţime. Statura dreaptă şi înfăţişarea mai degrabă uscată îl făceau să pară mai înalt decât era.

5. Semnalez, în treacăt, că figura lui Don Quijote a reprezentat o obsesie a poeziei din închisori (începând cu Radu Gyr şi continuând cu Ştefan Vlădoianu, Constantin Oprişan, Sergiu Mandinescu, spre a nu-i cita decât pe câţiva dintre cei ce s-au mutat de la noi). Nicăieri însă "donquijotismul" n-a lăsat parcă o urmă mai adâncă decât în creaţia poetică a d-lui Andronescu.

6. Publicate iniţial în revista "Puncte Cardinale", începând cu Nr.8/9 din aug.-sept.1993.

Avea o figură senină şi un verb cald, învăluitor. Într-o seară, în jurul unui foc la care coceam cucuruz, a venit vorba despre închisori şi despre figurile ilustre de acolo. Avea o memorie uimitoare (cum numai la foştii deţinuţi politici am văzut!) şi ne-a recitat ceasuri întregi, la rugăminţile noastre reînnoite, versuri din închisori. Atunci am auzit pentru întâia oară multe dintre creaţiile de temniţă ale lui Nichifor Crainic şi mai ales ale lui Radu Gyr. Numai într-un târziu, la insistenţele gazdei, ne-a recitat, cu oarecare sfială, şi din versurile proprii. Atunci am înregistrat, printre altele, cea mai frumoasă cugetare lirică asupra "nebuniei" eroice şi mărturisitoare, în sensul paulinic [7]:

Căci cei cuminţi n-ar face rod nici unii
De n-ar muri în locul lor nebunii.

Impresia cea mai puternică a făcut-o, de altfel, asupra tuturor celor de faţă, tocmai poezia *Unde-s nebunii*?, pe care o consider şi astăzi una dintre bucăţile sale cele mai reprezentative şi...mai actuale:

Unde-s nebunii, unde ni-s nebunii?
E, Doamne, lumea plină de cuminţi,
.....
Scâncesc cuminţii-n chingile durerii
Şi, sângerând din răni adânci blândeţe,
Lângă neveste mor de bătrâneţe,
Necutezând să tragă spada vrerii.
.....
O, Doamne, Doamne, unde-s don Quijoţii?
E lumea plină de-alde Sancho Panza...

L-am revăzut abia pe 22 decembrie 1989, când, purtat de un nou elan donquijotesc, se suise pe clădirea fostului Comitet Central, cu tinerii "revoluţionari" (mai târziu aveam să aflu că pătrunsese şi înăuntru, fiind martor la confuzia şi panica din acele ceasuri a foştilor potentaţi comunişti şi capi ai Securităţii). De câţiva ani buni ne străduim alături (donquijoteşte?) în redacţia "Punctelor Cardinale", după ce eşuasem (tot împreună) cu publicaţia "Veghea" (a ulterior spulberatei Uniuni Democrat-Creştine). În anii aceştia au ieşit la lumină multe dintre scrierile sale, dar ele s-au risipit, din păcate, prin felurite periodice de

7. Este încheierea unei poezii cam lungi, *Nebunul*, ce poate fi găsită şi-n prezentul volum. Pentru referinţa paulinică, a se vedea I CORINTENI, 1, 18-29.

dreapta. În "Puncte Cardinale" a publicat numeroase articole, pagini memorialistice şi poezii (aici i-a apărut şi primul grupaj mai amplu, cu care am inaugurat rubrica "Profiluri lirice"). [8] În antologia citată a d-lui Dragodan (vol.2 - 1993) nu i-au fost introduse decât patru poezii (pp.145-151), însoţite de o notiţă biografică (p.152).

Ne aflăm, aşadar, în faţa unui debut editorial târziu, dar cu atât mai "rotund". Este testamentul liric al unei vieţi, dar şi filă din testamentul unei generaţii.

O poezie care se mişcă între suferinţă (*Moarte provizorie*) şi iertare *(Încheiere*), între omeneasca *Îndoială* (a se vedea poezia cu acest titlu, dedicată lui V.Voiculescu) şi credinţa în numele căreia merită să mori (*Testament*: **"Credinţa mea, sporită strop cu strop, / O-nscriu ca pe-un inel de foc pe zare, / Iar taina ca pe-o umbră mi-o îngrop / La temelia lumii viitoare"**).

Eul liric se confruntă în permanenţă cu "teroarea istoriei", păscut de *Neîmplinire* (a se vedea poezia cu acest titlu, construită pe motivul statuii neterminate de creatorul ei: **"De-un meşter mare început cândva, / Am fost lăsat la jumătate baltă; / O, de-aş avea în mâini ciocan şi daltă / Din piatră singur m-aş descătuşa!"**), citind în jurul său semnele apocaliptice, cu un incontestabil dar de poet cosmic şi vizionar (*Apocalips*: **"Şi-a slobozit cel necurat zăvozii - / Arhangheli negri cu sclipiri de smoală; / Pe scena lumii, unduindu-şi şolzii, /Dansează Salomeea-n pielea goală [...] Scânceşte de durere-ntreaga fire / Şi plâng pe la răscruci de ceruri îngeri, / Se-ndoaie grinzile nemărginirii / Sub greutatea cosmicei înfrângeri. // În creştetul veciei, Dumnezeu / Cu capu-n mâini, stă abătut şi trist, / În jur se sting luminile mereu / Şi-ngenuncheat alături plânge Christ"**), dar fără a renunţa la ascensiunea celestă, la "vânătoarea" mistică a divinului: **"De-atâta vreme urc târâş, pe coate, / Şi-am smuls în cătărare-atâţi luceferi / Că de mai ţine mult urcuşul poate / Doar cei prea-nalţi să mai rămână teferi... Târâş, pe brânci, cu sufletul la gură / Urc muntele cu-nchipuite creste; / Din tot ce-am fost mai sunt o picătură... / Mai este, Doamne, până-n cer, mai este?"** (*Îndoială*).

Momentele de nelinişte "argheziană" (câteva poezii

8. A se vedea Nr.4/16 din aprilie 1992, p.3.

poartă titlul *Psalm*, iar una e intitulată chiar *Psalm păgân*), derutanta ceartă cu Dumnezeu întru deznădejde (ca-n *În loc de rugăciune*) nu trebuie să ne înşele; ele reprezintă doar clipele de slăbiciune ale unui spirit viu, neconvenţional, "lupta cu îngerul" a unui suflet ce găseşte mereu tăria de a-şi transcende până la urmă ispitirile. Acest "Peisaj lăuntric" este viu şi emoţionant tocmai prin omenească lui complexitate, străin de convenţia pietăţii burgheze, dar şi de otrăvurile demonismului.

Poezia aceasta, plină de temerităţi imagistice şi lexicale, păstrează fără pedanterie prozodia tradiţională. Pe ici, pe colo se simt unele ecouri din Gyr, Arghezi, Blaga sau Voiculescu; ele nu pot întuneca însă nici frumuseţea şi nici autenticitatea acestei lirici, iar cel mai adesea nu este vorba decât de fireşti confluenţe de teme şi motive sau, pur şi simplu, de echivalenţe temperamentale.

Cel mai aproape, ca experienţă, sensibilitate şi atitudine, se află de Radu Gyr, poetul din care a scos şi *motto*-ul volumului: "Mereu şchiopătând prin dezastre, / Mereu cu osânda pe frunte, / Credeam că tot spini sunt şi-n astre / Şi-n ceruri tot temniţe crunte...".

Dar ca *motto* al volumului ar fi putut figura la fel de bine acel *Epitaf pe mormântul lui Don Quijote*, în fond un sintetic autoportret liric:

Aici se odihneşte un biet nebun ce-n stele
A vrut să care lumea şi-a risipit cu lancea
Cetăţile de nouri şi umbrele din ele,
Sfruntând înţelepciunea cuminţilor din Mancha.

Şi pentru că e vorba de Don Quijote, cred că acel epitet final sub care Cervantes îşi pune personajul - *el bueno*, "cel bun" - i se potriveşte şi poetului nostru, dincolo de sterilitatea preţioasă a oricărui "discurs critic". Cu acest nume de taină îl va striga poate şi Dumnezeu la Judecata din urmă.

Răzvan Codrescu

PREFAŢĂ

Nu mă citi, ci mă aruncă-n foc
Şi-apoi cenuşa-n vânt mi-o risipeşte,
Că-s piază rea şi cel ce mă citeşte
Va ţiui ca farmecu-n ghioc.

Sunt molimă de zbucium şi tristeţi,
Stârnesc furtuni şi isc nelinişti sure,
Din suflet muşc hain ca o secure
Şi la lumina mea să plângi înveţi.

Sunt fructul pădureţ al vitregiei,
Aroma mea n-o guşti decât plângând
Şi sensu-amar al fiecărui gând
Nu-l vei pricepe de nu-mi semeni mie.

Cu versul meu, hain îţi dezvelesc
Tăciunele durerilor din spuză,
Din adâncimi îl sorb ca o ventuză
Şi peste suflet ţi-l îngrămădesc.

Ca printr-un parc cu-aleile pustii,
În slova mea tu te-ntâlneşti cu tine
Şi, ca-ntr-un lac adânc, îţi vezi în mine
Fundul mâlos şi plin de răgălii.

Nu mă citi, n-ai să găseşti în mine
Nici ochi albaştri, nici domniţe blonde,
Ci arareori doar zâmbetul Giocondei
Îţi va apare trist printre suspine.

Nici înţelesuri limpezi, nici liman
Nu vei afla în slova mea stufoasă
Ci doar foşnirea mării dureroasă
Şi mute statuete de mărgean.

Nu mă citi ci mă aruncă-n foc,
Ori, dacă asemeni mie-ţi este felul
Îmi soarbe-otrava, pipăie-mi misterul
Şi lasă sufletul să ţi-l dezghioc.

Durerea mea sporind la tine-n sânge
Te adu-aici ca pe-un copil de mână
Şi plângi plecat pe slova mea bătrână
Cu plânsul lumii ce nu ştie plânge.

PEISAJ LĂUNTRIC

Până departe-n fund se vălureşte,
Ca un ocean, un lan de amintiri
Şi-n zări lăuntrice treptat descreşte
Şi se înalţă munţi de ne-mpliniri.

O holdă de dorinţi, un gard, doi paltini,
Un stol de remuşcări şi de regrete,
O pajişte de dor cu maci de patimi
Şi peste toate-un gând ca un erete.

Păreri de rău ca gene de pădure
Ascund sub umbra lor un ochi de iaz
Ce tulburat din dedesubturi sure,
Doar nuferii speranţei-l mai ţin treaz.

Pe-o coastă stearpă spinii îndoielii,
Un trandafir sălbatic înflorit,
Pe mirişti arse graurii durerii
Şi-n fund, un nuc de patimi dezfrunzit.

Prin lanul de-amintiri încet coboară
Şi pasc tăcute turme de tristeţi,
În bozii şi cucute trag să moară
Surpate gânduri, fulgeraţi ereţi.

NAUFRAGIU

Cu sufletul stâlcit, cu arca spartă,
Nu mai aştept s-ajung nici un liman;
Plutesc bătut de vânturi şi de soartă
Pe marea asta neagră de catran.

E prea târziu să mai ridic catargul
Şi pânzele surpate de furtună,
Nu mă mai vor nici ţărmur'le, nici largul,
Nici portul pitulat de după lună.

În sens invers, sporind parcă misterul,
O altă arcă-ngână pe a mea,
S-a clătinat din amintire cerul
Şi-n balta neagră s-a surpat o stea.

Dar n-o culeg, o las în smârc să moară,
Ce-i dacă moare? Sunt atâtea sus!
Să-şi dea şi cerul jertfa lui de pară;
În mine atâtea stele au apus!

PIA

Deschide-ţi suflete fereastra larg
Şi lasă soarele să te pătrundă,
E primăvară, mugurii se sparg
Şi-n ramuri ciunge verdele inundă.

Grădinele îşi pregătesc de zor
Mireasma şi aromele de tină;
Hai, fă şi tu cuminte-asemeni lor!
N-auzi, nu simţi cum îngerii se-nchină?

N-auzi, nu simţi cum rugăciunea lor,
Ca seva urcă-n trunchiul lumii veşted
Şi va ţâşni în florile ce-o vor
Împodobi din tălpi şi până-n creştet?

Primeşte-o, măi, şi tu în ramuri, hai
Şi înfloreşte floare lângă floare;
Acuşi sosesc albinele din rai
Şi n-o să aibă-n cer ce să ne care!

REGRETE

Atât de dor îmi este câteodată
De mângâieri, de galeşi ochi de fată
Cu pleoape moi şi tremurări în gene
Sub cari se tolănesc priviri viclene;
Şi-atât de obosit sunt de-aşteptări,
Mi-e buza arsă de nesărutări,
Mă dor dorinţi ce-n mine-au putrezit,
De nevibrări mi-e sufletu-mpietrit,
Sunt cimitir de doruri ne-mplinite
Şi de păcate nepăcătuite,
De pofte moi care mustesc în mine
Şi mă frământă ca pe orişicine
Dar nu-şi găsesc izvorul să se-adape.
Mă dor priviri ce le-am ucis sub pleoape,
Mă dor şi gânduri şi-amintiri mă dor,
De ochii tăi adânci şi mari mi-e dor,
M-aplec şi plâng peste trecutul meu
Cu lacrămi ce se varsă-n Dumnezeu.

VRAJMĂŞIE

Aşa îmi vine câteodată, Doamne,
Să-mi dau în suflet una cu piciorul,
Prin mărăcini să-l dau de-a rostogolul,
Să-l trag de chică şi să-l iau la palme!

Şi-aşa îmi vine-n el s-arunc cu pietre,
Să-l sângerez ca pe-un apus de soare,
Să-l calc ca pe-o buruiană în picioare
Şi să-l izbesc cu capul de perete!

Ca pe un orb apoi să-l port de mână
Din poartă-n poartă şi din târg în târg
Şi pe ulițele acestui burg
Să-l risipesc fărâmă cu fărâmă.

PREFACERE

Am cerşit un timp lumină
Pe la uşi străine,
Neştiind că luna plină
Prinsă-i toată-n mine.

La răspântiile vieții
Stam cu mâna-ntinsă
Şi mă miluiau drumeții
Cu lumină stinsă.

Când şi când, câte-o scânteie
De-un nebun zvârlită,
Îmi părea cale lactee,
Mie dăruită.

Şi treceam aşa prin viață,
Miluit de lume,
Ca şi ea cătând prin ceață,
Nu ştiu ce anume.

Dar odată, pe-nserate,
Obosit de vise,
Am găsit la lume toate
Porțile închise.

Şi rămas în noapte-afară
Fără lumânare,
Am privit aşa-ntr-o doară-n
Mine ca în zare.

Şi am tresărit deodată
Căci văzui că-n mine
Bezna-i ciuruită toată
Şi mijesc lumine.

Am dat zgura la o parte
Cu înfrigurare
Şi-n străfundurile-mi moarte
S-a iscat cântare.

Iar prin rana-mi sângerândă,
Ca printr-o spărtură,
A țâşnit o rază blândă
De lumină pură,

Ce-nvelindu-mă în toate,
Mătăsoasă, moale,
A dat vieții mele plate
Sensuri verticale.

De atunci fără-ncetare
Luminez întruna,
Nu fălos ca mândrul soare,
Ci sfios ca luna.

Iar cînd mâlul se adună
Şi-mi astupă vrana,
Mă sleiesc ca pe-o fântână
Adâncindu-mi rana.

CLIMAT

În mine ieri a fost așa furtună
Că nu credeam să-mi scape nimic teafăr!
Și nu credeam pe cer să mai rămână
Nedezrădăcinat nici un luceafăr.

Însă, treptat, s-a potolit furtuna
Și s-a pornit o ploaie înspumată;
Plângând m-am ușurat de parcă mâna
Lui Dumnezeu mi-a luat durerea toată.

Și-acum e-n mine-o liniște de parcă
M-am logodit în taină cu tăcerea,
Din amintire, însă, udă leoarcă,
Ca o pădure fumegă durerea.

Și aburii ce urcă pe-ndelete
Și-n văgăuni lăuntrice s-adună
De suflet sunt sorbiți ca de-un burete
Și mâine, știu, va fi din nou furtună.

CONTRAST

Atât de gol sunt, Doamne, câteodată
Și-atâta zgomot fac, parcă-s o tobă!
Mi-e sufletu-ngâmfat, bată-l să-l bată,
Ca o paiață îmbrăcată-n robă.

Și câteodată sunt plin ochi ca luna
Ce lunecă pe boltă ca o barcă
Și-atunci, pișcându-mi cu sfială struna,
Prin viață trec mai fără zgomot parcă.

INERȚIE

Nu mai aştept şi nu mai cer nimic,
Nici chiar minunea să se împlinească;
Se-nalțe alții, se rostogolească,
Eu nici cobor şi nici nu mă ridic.

Nepăsător, mă las în voia sorții:
Târască-mă în sus, ori mă prăvale,
Mă poarte-n spini, ori pe bătută cale,
Mă lase viții, ori mă deie morții.

Nu mă mai dor nici răni, nici amintiri,
Nici gând şi nici trecut nu mă mai doare,
Sunt cât un munte-nalt de nepăsare
Sub care se ascund neîmpliniri.

Nici de rugat nu mă mai rog şi nici
Nu mai blestem cum blestemam odată,
Cu visul mort, cu năzuința-mi moartă
Rămân mereu aşa cum sunt, aici.

DIN TOT CE-AM FOST

Din tot ce-am fost am mai rămas un dor,
Un dor firav, dar care încă suie,
Piezişă şi cotită cărăruie
Pe care-aci mă urc, aci cobor.

Din tot ce-am fost am mai rămas un vis,
Un vis beteag, dar care-ncearcă încă
Să surpe-azuru-n lume ca pe-o stâncă
Şi să culeagă-un fruct din paradis.

Din tot ce-am fost am mai rămas un gând
Pe care-l deapănă alt creier parcă,
Un gând plăpând, dar care mai încearcă
Şi-acum să dea nimicului de fund.

Un dor, un vis, un gând, toate betegi;
Trei frunze încă verzi pe ramuri ciunge...
Dar ştiu eu, Doamne? Poate că ajunge
Să dea viață iar pădurii-ntregi.

GÂNDURILE UNUI MORT

De mult sunt mort şi totuşi, când şi când,
Sub țeasta goală-mi mai zvâcneşte-un gând
Ce ca un vis îmi răvăşeşte somnul
Şi-mi tulbură odihna întru Domnul.

Câți ani s-au scurs? Sau câte veşnicii?
Mai sunt afară oare oameni vii?
Pe cer răsare tot acelaşi soare?
Mai înfloresc şi-acum salcâmii oare?
Mai trece viața din părinți în prunci?
Şi codrul freamătă tot ca şi-atunci?

Sau poate lumea a pierit de mult
Şi zgomotul ce-adeseori l-ascult
E numai plânsul sufletului meu
Ce-şi caută odihnă-n Dumnezeu.

Şi soarele de mult poate s-a stins
Şi întunericul ce m-a cuprins
E întunericul vremii de-apoi.
De ce nu pot să mă prefac strigoi?
Să ies să văd de-i ziuă ori amurg,
De-i primăvară ori de-i rodu-n pârg,
De se mai spun tot ca şi-atunci poveşti
Cu zâne şi cu feți împărătești
Şi de iubita plânge tot mereu
Îngenuncheată pe mormântul meu.

Sau poate m-a uitat şi ea demult
Şi zgomotul ce-adeseori l-ascult
E cântul ei mânată de dorinți
Sau poate-i plânsul bieților părinți.
Şi paşii ce-i aud din lumea vie
Sunt paşii mamei care mă tămâie?
Sau poate e vecinul meu, strigoiul,
Ce pe morminte joacă tontoroiul
Şi iese-n lume ca o adiere?
Mai e mult oare pân-la înviere?

ECCE HOMO

Mistere largi mă-nvăluiesc, mă sânger,
Neiertătoare umbre-mi dau târcoale,
Înalț un gând ca să dobor un înger,
Dar, frânt de neputință, se prăvale.

Muşc din țărână, huma sângerează
Şi-ntărâtat de-a sângelui ispită
Mă îndârjesc spre culmi ce scânteiază,
Cu şovăieli de pasăre rănită.

Cu paşi de gând fac lumii înconjurul,
Destram senin din limpedele-apus,
Cu-un strop de tină mâzgălesc azurul
Şi surp în tină-un strop de-azur de sus.

O clipă-n întuneric sunt scânteie
Trudind s-aprind văzduhul dimprejur
Şi şchiopătând pe scări de curcubeie
Râvnesc să mă topesc în spirit pur.

Dar cu nesaț mă soarbe-n jos păcatul
Şi mă ademeneşte bezna humei,
Străfulgerat în hău din tot înaltul,
Sunt rană sângerândă-n carnea lumii.

IAR ÎMI VINE SĂ MUȘC ZARE

Iar îmi vine să muşc zare,
Iar îmi vine să rod cer,
Iar sunt fund amar de mare,
Iar mi-e sufletul piper.

Iar mă ia în coarne răul,
Gândurile iar mă frig,
Iar îmi spumegă pârâul,
Iar mă-ndoi, iar mă-ncovrig.

Lume, iar sunt mărăcine
'nfipt adânc în carnea ta,
Iar te ustură, vecine,
Păcătoasa fire-a mea.

Sfirâind ca pe jăratec
Rana iar mi s-a deschis,
Roşu trandafir sălbatic
Înflorit din paradis.

Ochiul meu te-nțeapă, zare,
Dorul meu te frige, cer,
Doamne, gândul meu te doare
Ca o lamă de hanger.

Îndârjirea mea, vecie,
Lasă dâră-n trunchiu-ți sfânt
Și în cartea ta mă-nscrie
Cu un minus sângerând.

Ruga mea te spurcă, slavă,
Pașii mei te ard, pământ,
Rana-mi sângeră otravă
Și te-nvenințează, vânt.

Gânduri negre îmi dau roată
Ca un stol flămând de corbi;
Cer, cum nu te surpi odată,
Zare, cum de nu mă sorbi?

Cum de nu mă-nghiți, pământe
Și-apoi marelui olar,
Să mă dai să mă frământe
Mădular cu mădular?

Și din lutul meu să facă
Un ornamental ulcior
Ce să-ncânte și să placă,
Dar să fie veșnic gol.

Iar din inima-mi pustie,
În dureri făcută ghem,
Facă-o candelă ce fie
Veșnic fără undelemn

Iar îmi vine să muşc zare,
Iar îmi vine să rod cer,
Doamne, firea mea te doare
Ca o lamă de hanger.

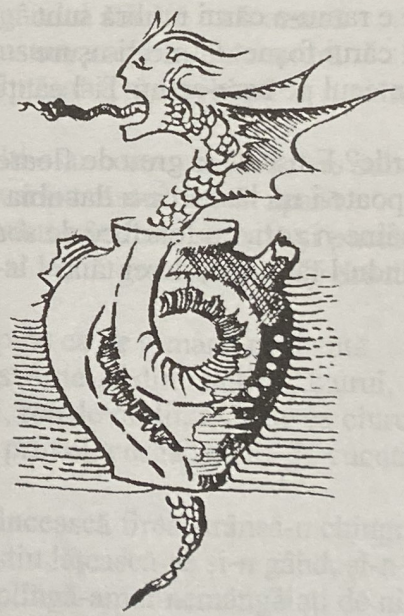

PE PIEPTUL VEŞNICIEI

Pe pieptul veşniciei-mi pun urechea
Şi-ascult cum mă gândeşte Dumnezeu,
Cu ochiul minții-mi cat în cer perechea
Ca-ntr-o oglindă; Doamne, care-s eu?

In gândul Tău, stufos ca o pădure,
Care e ramu-a cărui umbră sunt
Şi-al cărui foşnet tainic şi uşure
E cântecul pe care-acum Ți-l cânt?

E verde? E uscat? E greu de floare
Sau poate-i un lăstar ce-a dat abia
Şi mâine-n zori, cu foarfece de soare,
Găsindu-l fără rost, îl vei tăia?

BLESTEM

Blestemul meu să cadă-asupra lumii
Ca vulturul asupra prăzii sale,
Din slavă îngerii să se prăvale
Şi plângă amar robiți în bezna humii.

Venin verzui prelingă-se din stele
Şi gândul sfârâie ca o arsură
Şi usture ca lama de custură
Înfiptă-ntre rărunchi până-n plăsele

Bolti-s-ar ceru-n sens invers sub greaua
Povară-a răului ce mă apasă
Şi vânturându-şi smoală şi pucioasă
Pe-al lumii greabăn puie-şi dracul şeaua.

Împins ca de o mână nevăzută
Desbârne-se din înălțimi azurul,
Ori, ros de molii, facă-se ca ciurul
Şi, prin el, curgă zeama de cucută.

Scâncească firea strânsă-n chingi de fier,
Pustiu lățească-se şi-n gând, şi-n inimi
Şi plîngă-amar nemângâiați de nimeni
Şi omul pe pământ, şi Domnu-n cer.

ÎNDOIALA

lui V. Voiculescu

Mai este, Doamne, până-n cer? Mai este
Pân-să mă faci părtaş luminii Tale?
Sau poate tot n-a fost decât poveste
Şi-am colbăit degeaba-atâta cale.

De-atâta vreme urc târâş, pe coate
Şi-am smuls în cățărare-atâți luceferi
Că de-o mai ține mult urcuşul, poate
Doar cei prea-nalți să mai rămână teferi.

Şi-am risipit atâta suflet, Tată,
In râvna mea neasemuit de mare
Că de-o mai fi s-ajung în cer vreodată
N-o să mai am ce-Ți pune la picioare.

L-am dat tribut la fiecare vamă,
L-am aşternut pe fiecare treaptă,
Şi-l risipesc-ntruna, dar mi-e teamă
Că la sosire nimeni nu m-aşteaptă.

Târâş, pe brânci, cu sufletul la gură,
Urc muntele cu-nchipuite creste;
Din tot ce-am fost mai sunt o picătură.
Mai este, Doamne, până-n pisc, mai este?!

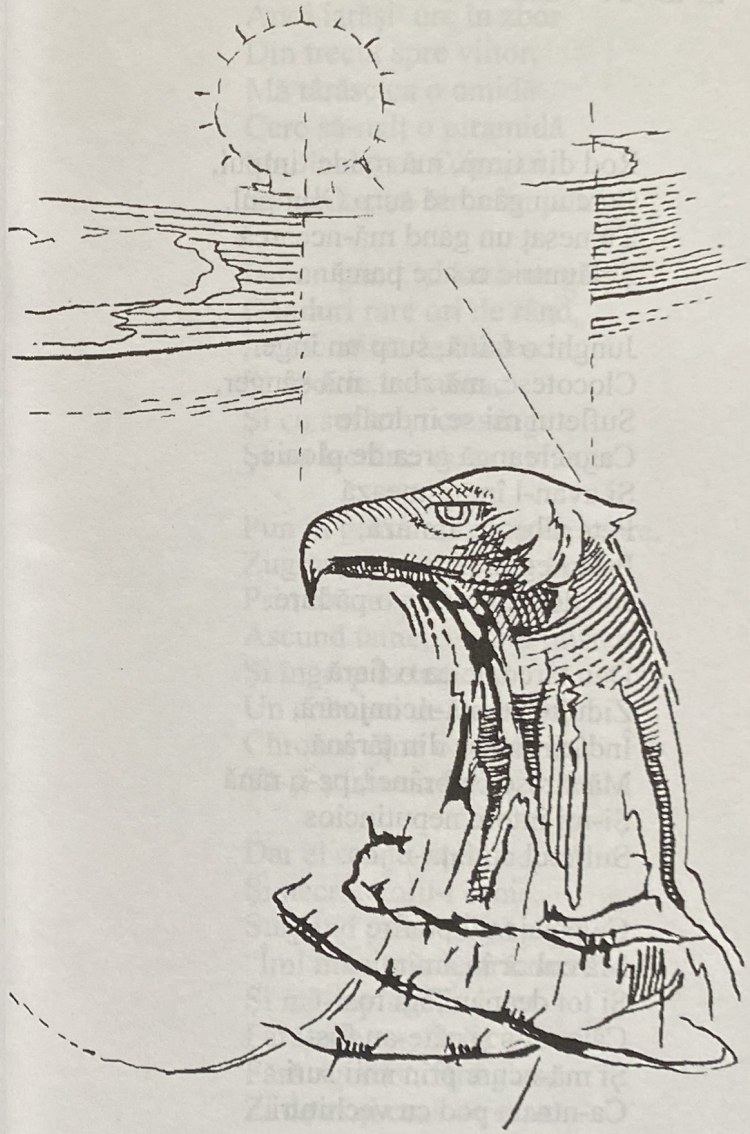

ZĂDĂRNICIE

Rod din timp, mă roade timpul,
Cerc un gând să surp Olimpul,
Cu nesaț un gând mă-ncearcă
Şi lăuntric coace parcă.

Junghi o taină, surp un înger,
Clocotesc, mă zbat, mă sânger,
Sufletul mi se îndoaie
Ca o creangă grea de ploaie
Şi avan-l îngreunează
Pete albe de amiază,
Pete negre, pete sure,
Joc de umbre-ntr-o pădure.

Dau târcoale ca o fiară
Zidului ce mă-nconjoară,
Îndârjit muşc din țărână,
Mă târăsc pe brânci, pe-o rână
Şi-mi întorc neputincios
Sufletul cu fața-n jos.

Ca păiajenul pe fire
Mă cobor în amintire
Şi tot deapăn fără rost
Câte nu-s şi câte-au fost
Şi mă-ncurc prin anii suri
Ca-ntr-un pod cu vechituri.

Apoi iarăşi urc în zbor
Din trecut spre viitor,
Mă târăsc ca o omidă
Cerc să-nalț o piramidă
Mai înaltă ca Olimpul,
Să supun, să birui timpul.

Iau un gând, şi încă-un gând,
Gânduri rare ori de rând,
Le fac stivă, le clădesc
Şi apoi le tencuiesc
Şi cu suflet şi cu sânge
Şi cu lacrămi de pot plânge.

Pun în geam un strop de soare,
Zugrăvesc un sfânt, o floare,
Prin altare, prin unghere
Ascund taine, ascund mistere
Şi îngrop la temelie
Un crâmpei de veşnicie,
Chronos cînd o va-ncerca
Să-şi ştirbească dinții-n ea.

Dar el roade-ncet şi spornic
Şi necruțătoru-i ornic,
Surpând peste mine zarea,
"Îmi măsoară destrămarea"
Şi mă-mpinge înainte
Fără-ndemn, fără cuvinte,
Fără zgomot, fără glas,
Zi de zi şi ceas de ceas.

Eu l-ascult tăcut, buimac,
Fremătând ca un copac
Rămas singur în furtună,
Gem prelung cum geme-o strună
Şi târându-mi paşii grei,
Paşi ce parcă nu-s ai mei,
Mă scurg pururi înainte
Printre morţi, printre morminte
Şi las altor umbre locul,
C-aşa-i viaţa, c-aşa-i jocul.

Ceasul rupe, clipa muşcă
Usturând ca o biciuşcă,
Gândul cade, carnea ţipă,
Mă destram clipă cu clipă
Şi pe undeva ascuns
Cineva ce-i nepătruns
Îmi orânduie cărarea
"Şi-mi măsoară destrămarea".

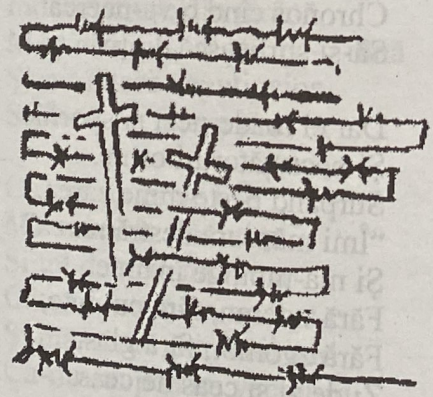

BACOVIANA

Am însurit de-atâta aşteptare
Şi sufletul de dor mi-a-ncărunţit,
Pe lespezi reci şi sure de granit
Trec umbre sure-n pas de defilare.

Durerea fumegă ca o pădure
Şi fumul sur mânjeşte cerul sur,
În jur nelinişti sure prind contur
Şi coc, sub tâmple sure, gânduri sure.

Pe zarea sură, sur se profilează
Cernite umbre-n cenuşii armuri,
Foşnesc sub cerul sur copacii suri
Şi gânduri sure-n pâlcuri defilează.

TEAMA

Mă înfior şi-mi pare rău nespus
La gândul că acest urcuş pe care,
De-atâta vreme, urc fără-ncetare
Se va sfârşi şi voi ajunge sus.

O teamă mă cuprinde c-o să-nving
Şi-ajuns în piscul năzuinţei mele,
N-oi mai avea deasupra cer cu stele
Spre care să râvnesc, şi-o să mă sting.

N-o să mai am de ce să mă-nfior
Şi nici de ce vibra ca până-acuma,
Sticlos şi rece străluci-voi numa,
Fără de năzuinţi, fără de dor.

Uitate într-un colţ vor rugini
Şi sclipitoarele-mi armuri, şi spada,
Căci sus în pisc se va sfârşi balada,
Frumos şi bine, dar se va sfârşi.

DEZNĂDEJDE

Ieri mai era pe cer un strop de soare,
Un zvon albastru, iar departe-n fund
O gaură ca o spărtură-n zare
Prin care mai ţâşneam cu-n dor, cu-n gând.

Azi însă toate zările-s opace
Şi cerul plumburiu apasă greu,
Sub el mă zbat ca sub o carapace
Trudind să ies, s-ajung la Dumnezeu.

Ieri mai erau speranţe-amăgitoare,
Un strop de soare, iar departe-n fund,
O geană de lumină pe sub care
Se mai putea ieşi cu-n dor, cu-n gând.

Azi n-a rămas decât durerea sură,
Nori grei mă prind sub coviltirul lor
Şi-n zarea tulbure, nici o spărtură
Prin care să mai ies c-un gând, cu-n dor.

ÎN LOC DE RUGĂCIUNE

In seara asta, Doamne, Te vei culca flămând,
Azima rugăciunii n-o vei avea la cină,
Nici blidul de smerenii, nici stropul de lumină
Ce-mi pâlpâia altdată în candela din gând.

Sunt prea sărac, Stăpâne, nu am ce-Ți oferi
Să-Ți stâmpăr foamea, furii mi-au tâlhărit cămara
Și de puținul suflet ce îl păstram ca sara
Să am, ca tot creștinul, cu ce Te omeni.

Aș vrea să-Ți pot întinde un gând sfios măcar
Dar nu, nu pot, grădina mi-e vraiște și goală,
Mi-a mai rămas pe-un lujer o singură petală
Și pe un ramur veșted un singur fruct amar.

De l-aș culege-n pripă să Ți-l aduc prinos,
Șoptind o rugăciune și tremurând o cruce,
Ar fi păcat de moarte că, Doamne, Ți-aș aduce
Otravă-n cupe sparte și Te-aș târî prea jos.

Zădarnic stai de veghe și-aștepți umil și blând,
Azima caldă-a rugii n-o vei avea la cină
Și-n cerul Tău de gheață cu țurțuri de lumină
In seara asta, Doamne, Te vei culca flămând.

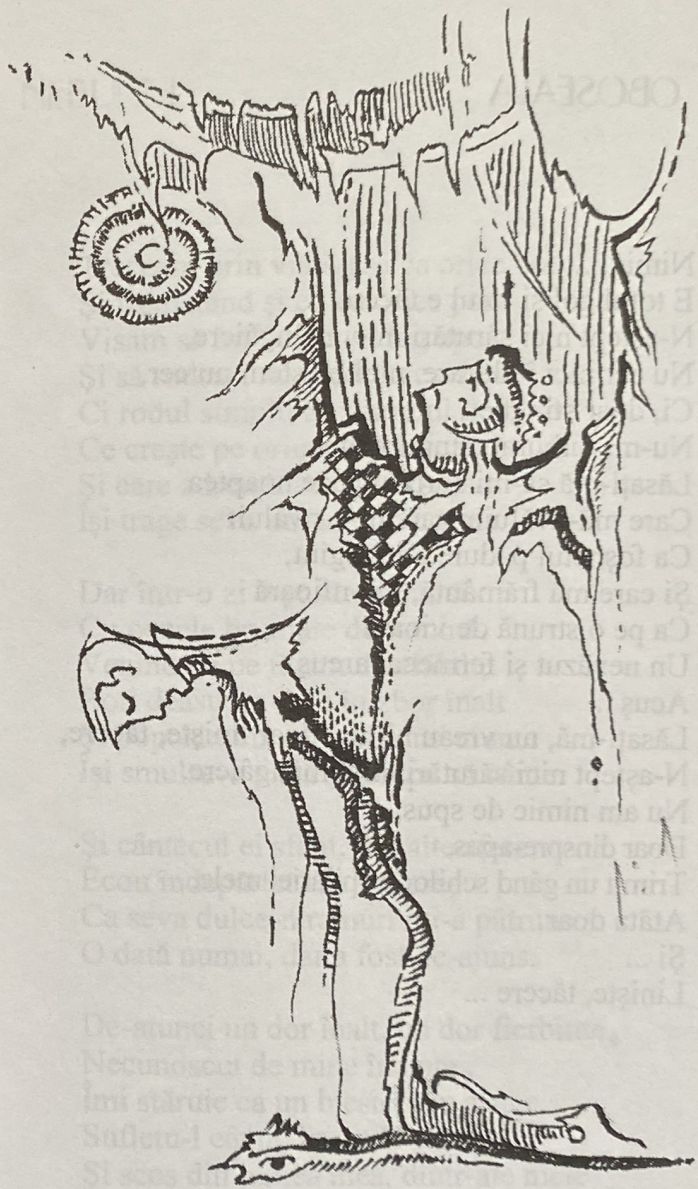

OBOSEALA

Nimic! ...
E totul gol şi totul e tăcere,
N-aştept nici sărutări, nici mângâiere,
Nu cer nici îndurare, nici blestem nu cer,
Ci, doar stingher,
Nu-mi tulburați singurătatea,
Lăsați-mă să-mi sorb în pace noaptea
Care mă-nvăluie, care m-a-nvăluit
Ca foşnetul pădurea de argint,
Şi care mă frământă, mă-nfioară
Ca pe o strună de vioară
Un nevăzut şi fermecat arcuş.
Acuş ...
Lăsați-mă, nu vreau nimic, doar linişte, tăcere,
N-aştept nici sărutări, nici mângâiere,
Nu am nimic de spus,
Doar dinspre-apus,
Trimit un gând schilod copilăriei mele,
Atâta doar,
Şi ...
Linişte, tăcere ...

NEBUNUL

Treceam prin viață-aşa ca orice om
Şi fremătând şi eu ca orice pom
Visam să înfloresc, să leg apoi,
Şi să rodesc, nu roade prea de soi,
Ci rodul simplu-al pomului de rând
Ce creşte pe oriunde şi oricând
Şi care zdrențuit de vânt şi ploi
Îşi trage seva numai din noroi.

Dar într-o zi o pasăre străină
Cu penele brumate de lumină,
Venind de pe tărâmul celălalt,
Roti deasupra mea în zbor înalt
Şi poposind în ramurile-mi ciunte
Îşi smulse-o pană şi-ncepu să cânte.

Şi cântecul ei sfânt, din alte sfere,
Ecou îndepărtat al altor ere,
Ca seva dulce-n ramuri mi-a pătruns
O dată numai, dar a fost de-ajuns.

De-atunci un dor înalt, un dor fierbinte,
Necunoscut de mine înainte,
Îmi stăruie ca un blestem în sânge,
Sufletu-l cântă, inima îl plânge
Şi scos din lumea mea, dintr-ale mele
Mă îndârjesc să-mi fac din frunze stele,

Să înfloresc luceferi şi să am
Câte un cuib pe fiecare ram,
Dar nu de păsări, ci de îngeri care
Să scoată pui şi-apoi spre cer să zboare.
Din ziua ceea, părăsind grădina,
Mi-am smuls din lutul reavăn rădăcina,
M-am răsucit şi am întors-o-n sus
S-o-nfig adânc în boltă ca pe-un fus
Şi seva pentru rodul ce-l frământ
S-o trag de sus din cer nu din pământ.

Dar ramurile mele învăţate
Cu sevă dulce trasă din păcate
N-au rezistat luminii şi, pe rând,
Au prins a se usca, iar eu plângând
Am strâns tot verdele pe care-l am
Şi l-am îngrămădit pe-un singur ram,
Am pus pe el şi frunze şi petale
Şi-aşa, cu celelalte ramuri goale
Îmi pregătesc în trunchiul chinuit
Arome pentru rodu-nchipuit.

In jurul meu, stufoşi, ceilalţi fârtaţi
Peste zăplazuri mă privesc miraţi,
Dar de-nţeles nu mă-nţelege unul
Şi zic foşnind în sinea lor: nebunul.

Nemaigăsind pe coaja mea crăpată
Nici gâze, nici omizi ca altădată,
Mă ocolesc şi mierla şi lăstunul
Zicând în ciripitul lor: nebunul.

Şi vântul sur, nomadul, călătorul,
În frunza mea vrând să-şi doinească dorul
Şi-a destrămat prin crengi uscate fumul
Şi-a zis trecând pe-alăturea: nebunul.

Şi prietenii mei buni ce până-acum
Mi-au fost tovarăşi nelipsişţi de drum
Au dat din cap şi, unul câte unul,
M-au părăsit zicând încet: nebunul.

Şi când, mişcându-mi singurul meu ram,
Foşnesc din frunzele ce le mai am
Şi-ngân sfios o melodie sfântă
Ei, dându-şi coate, zic: nebunul cântă.

Iar când omida îndoielii moale
Şi duhul deznădejdii-mi dau târcoale,
Foşnesc uscat şi sec din ramuri ciunge,
Ei dau din cap zicând: nebunul plânge.

Nebun, da sunt nebun, dar lume, dacă
N-ar fi nebuni ai fi de tot săracă,
Ţi s-ar usca şi ramuri şi tulpină
De n-ai avea prin ei, sus, rădăcină
Şi-ai fi de tot comună şi banală
Şi viaţa ţi-ar fi searbădă şi goală,
Căci cei cuminţi n-ar face rod nici unii
De n-ar muri în locul lor nebunii.

PSALM I

Ce suflet trist mi-ai dăruit Părinte?
Din ce noroi ceresc l-ai frământat?
Ce ape tulburi, ce otrăvuri sfinte
Ca-ntr-un pahar in el ai picurat?

Când suspinând m-ai slobozit în viață,
În carnea lumii-o rană s-a deschis,
O lacrimă Ți s-a prelins pe față
Şi-n cartea Ta un minus ai înscris.

În paradis s-a veştejit o floare
Şi sus pe bolta-naltă-o stea s-a stâns,
O pată-n plus a apărut în soare
Şi-n veşnicie s-a iscat un plâns.

Ai vrut să-grămădeşti pe semne-n mine
Durerea lumii-ntregi şi plânsul tot
Dar, Dumnezeule, Tu vezi prea bine,
Mă străduiesc, mă zbat şi nu mai pot.

Oi fi făcut eu poate după chipul
Şi-asemănarea Ta precum pretinzi,
Dar nu uita că pus sunt pe nisipul
Acestei lumi şi putredele-mi grinzi,

Nu pot să țină-atât cât țin pilaştrii
Pe care Tu îți sprijini cerul plin
Cu fel de fel de taine şi de aştri,
Deci, pune-mi, Doamne-n spate mai puțin.

Nu mai turna atât, ci ține seamă
Că sunt plin ochi şi-n lături mă preling,
Un picur de mai pici, mi-e tare teamă
Că dau în foc şi-n mine-o să Te sting.

Mai ia asupra-Ți, Doamne, din povară,
Ca să mă țin şi eu cu Tine-n pas,
Să fim tovarăşi buni şi-n fapt de seară
S-ajungem împreună la popas.

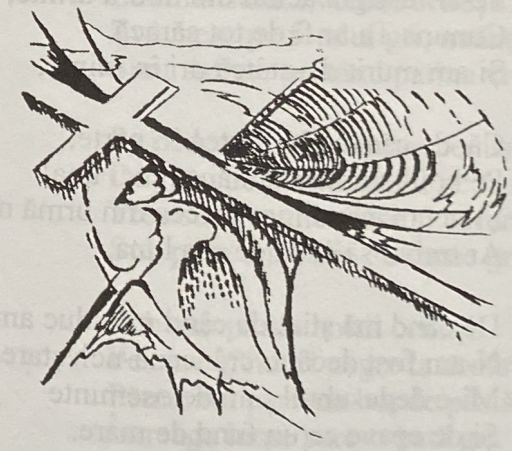

DE CÂND MĂ ȘTIU

De când mă ştiu, de când mi-aduc aminte,
N-am fost decât o crâncenă-ncleştare
Şi n-am avut răgaz, o, Doamne sfinte,
S-adun din viață cel puțin o floare.

Am cunoscut trăind atâtea-nfrângeri!
Că, de-ar fi fost să le suporte cerul,
Demult ar fi rămas fără de îngeri,
Demult i s-ar fi destrămat misterul.

Şi-am strâns din viață-atâția spini că dacă
Te-ar răstigni acum din nou, Părinte,
Cununa Ta ar fi de tot săracă.
Şi am murit de-atâtea ori în minte,

Că, de cădea cîte o stea în parte,
Pe boltă nu mai rămânea nici una!
Şi-acum, când mor cu cea din urmă moarte
Ar trebui să cadă de sus luna.

De când mă ştiu, de când mi-aduc aminte,
N-am fost decât o crâncenă-ncleştare,
Mi-e dedesubtul plin de oseminte
Şi de epave ca un fund de mare.

PEISAJ DE TOAMNĂ AIUDEAN

Un cer de plumb, apăsător şi scund,
Se sprijină greoi pe zări opace
Prinzând sub el , ca sub o carapce,
Cernite lumi ce-n văluri gri s-ascund.

Şi, ca o lespede de plumb concavă,
Apasă greu şi-mbucă-n scobitură
Ca pe un cocoloş o lume sură
Ce pare un cearcăn cenuşiu pe slavă.

Prin aerul vâscos şi sur se cerne
Lumină sură, zvonuri cenuşii,
Zvâcnesc pe fondul gri, nuanțe gri:
Sunt suflete purtând patina vremii.

Pe dedesubt trec umbre cenuşii
Cu flori de laur cenuşiu pe frunte,
Trec suflete gheboase şi cărunte
Sub putred înveliş de carne gri.

Sub carapacea bolții cenuşii
Pe care gânduri negre lasă dâră,
Pământul pare-un boț de pâslă sură,
Întreaga lume pare-o pată gri.

CAPITULARE

S-a prăbuşit şi cel din urmă turn
Al catedralei ce duram în mine
Şi-un înger trist, rămas printre ruine,
Mă-ndeamnă iar spre cer, dar la ce bun?

Ruinele mi-au îngropat afund
Şi târnăcopul vrerii şi mistria,
Mi s-a dezgărdinat şi temelia
Şi până-n suflet beznele-mi pătrund.

Din candeli sparte picură ulei
Şi vitregia-şi fulguieşte neaua,
Căderea asta mi-a surpat şi steaua,
Lăsând o bortă neagră-n locul ei.

De-aş încerca urcuş să mai râvnesc
Ar fi să surp un nou popor de îngeri.
Şi-atât de greu mi-e carul de înfrângeri
Că juncii dorului de-abia-l urnesc!

Cu visul mort, cu sufletul pustiu,
Rămân să plâng pe cea din urmă treaptă,
Alături îngerul mă mai aşteaptă,
Dar la ce bun? În cer e prea târziu.

PĂRTĂŞIE

Simt cum ceva îmi rupe din durere
Şi-mi risipeşte grijile şi teama
Ca pe-o perdea de nori o adiere:
Se roagă-n taină pentru mine mama.

Un val de duioşie mă-mpresoară
Şi simt pentru o clipă iar fiorul
Atât de dulce de odinioară:
Iubita mea mă caută cu dorul.

Şi câteodată-mi pare mai uşoară
Povara grea ce mă-ngenunche-n baltă:
Un gând trimis de undeva, din ţară,
De-un prieten, pune umărul şi saltă.

DOINA VISĂTORULUI

Plâng în mine strune
Ce nu pot să sune,
Geme-n mine marea,
Marea, vrăjitoarea,
Ce-şi poartă pe unde
Nelinişti afunde
Prinse-n dureroase
Foşniri mătăsoase
Că nu-şi află malul
Să-i ostoaie valul
Şi să-i mărginească
Să-i hotărnicească
Sbuciumul, pornirea
Şi nemărginirea.

În nopți argintii
Cu mii de stihii,
Stele rotitoare,
Păsări răpitoare
Licărind şirete
Amăgiri discrete
Mă ademenesc
Spre dumnezeiesc
Şi mă înfăşoară-n
Mantie uşoară

Şi-n giulgiu subțire
De nemărginire.

Pe raze sfioase,
Moi şi mătăsoase,
Luna îmi trimite
Tainice ispite
Funii-mi-mpleteşte
Şi îmi făureşte
Împărăteşti scări
Spre îndepărtări
Iar din borangicuri,
Sfioşeli şi licuri
Harnică îmi țese
Veşminte alese,
Vaporoase haine
De mister şi taine.

De jos, din afund
La chemări răspund,
Zvâcnesc încercări,
Freamăt nerăbdări
Şi de dor cuprins,
Legănat de vis
Mă înalț cântând
Pe frânghii de gând,
Mă anin de raze,
Sorb flămând talaze
Şi-n noaptea cu lună
Vibrez ca o strună.

De depărtări supt
Urc neîntrerupt,
Urc încet, dar spornic
Visător nevolnic
Şi-ntâlnesc pe cale
Lumi ce se prăvale,
Stele ce se stâng,
Suflete ce plâng
Ca nu pot răzbate
Vămile înalte
Sus spre celălalt
Tărâm fermecat.
Ajung printre stele
Licăresc ca ele,
Picur întrebări
Pe îndepărtări
Şi călăuzit
În nemărginit
De blânde stihii
Şi de îngeri vii
Mă pierd o clipire
În dumnezeire.

Iar când noaptea-nvinsă,
De lumini surprinsă
Încet se retrage
In negre viroage
Şi tiptil s-ascunde
În păduri afunde,
Din creştetul bolţii

Urmând drumul nopţii
Mă prăval plângând
Din nou în afund.

Soare, soare, soare,
Necruţător soare,
Tu îmi sfâşii haina,
Îmi dezvălui taina
Şi mă dezgoleşti
Ochilor lumeşti
Ce necruţători
Îmi sfarmă comori,
Îmi fură-n priviri
Vis şi amăgiri,
Tainele-mi destramă,
Îmi adâncesc rană
Şi îmi pângăresc
Cu nesaţ lumesc
Frumuseţi alese
De ei ne-nţelese.
Raza ta-mi destramă
Zalele de-aramă
Ce mi-a făurit
Din roşu-asfinţit
Şi din solzi de aur
Al nopţilor faur,
Mă-ntină zglobie
Cu lumină vie
Şi lumii m-arată
Pată, neagră pată.

Eu de tine fug
În oacheşu-amurg
Şi mă dau mai bine
Nopţilor senine
Cu lumină blândă
De lună plăpândă
Cu raze sfioase
Moi şi mătăsoase,
Ce mă-nvăluiesc,
Tainele-mi sporesc
Şi mă însăşoară-n
Mantie uşoară
Şi-n giulgiu subţire
De nemărginire.

DESPERARE

Cine-mi poate spune, cine?
Ce se-ntâmplă? Ce-i cu mine?
Toate dor, toate mă dor,
Toate-s nelalocul lor.

Nici nu ştiu ce-mi este, mamă,
Mi-este silă? Mi-este teamă?
Jale-mi este? Dor îmi este?
Sunt plin ochi şi dau şi peste.

Sufletul atârnă-n mine
Greu de dor ca un ciorchine
Şi de-l mişc, pesemne-l doare,
Căci ca pruncu-n somn tresare.

Peste el cu tâmpla-n mână
Stau plecat ca pe-o fântână
Şi-ncerc taina să-mi pătrund,
Dar nu pot să-mi dau de fund.

Câteodată, când şi când,
Mai încerc un dor, un gând,
Însă toate sunt amară,
Toate dor din cale-afară.

Mamă, mamă, de ce oare
Când mă uit în sus mă doare?
Şi de ce, zâmbind amar,
Ca un prunc prin somn tresar?

De-aş putea aş plânge, aş plânge
Lacrimi mari, lacrimi de sânge,
Dar nu pot, nu pot, nu-mi vine...
Mamă bună, ce-i cu mine?!

SINUCIDERE

A-ncremenit arcuşul muşcând struna
Şi cântecul în inima-a-mpietrit
Ca o mănuşă, moale-a căzut mâna
Şi-un gol în suflet s-a rostogolit.

O lacrimă a îngheţat sub pleoapă
Şi-n piept s-a-nfipt câineşte un suspin,
În ochii uzi tristeţile s-adapă
Ca oile-ntr-un iezer cristalin.

Durerea fumegă din amintire
Ca o pădure neagră după ploaie,
Se surp regrete din nemărginire
Şi, ca o mladă, sufletul se-ndoaie.

Şi cântăreţul, sugrumându-şi dorul,
Cu-n zâmbet ce-a-nghe̦ţat în colţul buzei,
Şi-a dat în suflet una cu piciorul
Şi-a spart vioara tristă-n capul muzei.

PSALM PAGÂN

Pământule larg, pământule sfânt,
Primeşte-mă-n tine, fii mie mormînt,
Mă-nghite odată, de mine să scapi!
Sau poate, prea strâmt, nici tu nu mă-ncapi?

Despică-te cer şi varsă-ți urgia,
Îneacă-mi amarul, surpă-mi temelia,
Umflați-vă mări şi focul mi-l stingeți,
Căscați-vă hăul şi-n el mă cuprindeți!

Surpați-vă munți, leşul mi-ngropați,
De duhoarea lui pământul scăpați,
Sorbiți-mă astre şi de răul meu
Izbăviți pământul şi pe Dumnezeu!

Primeşte-mă iad în focul din tine,
Îneacă-mi durerea şi iadul din mine,
Mă mistuie-n flăcări, fii tu primitor!
Sau şi pentru tine sunt usturător?

EU

Nu e prea mult de când, din calme creste,
Adânc înfipte-n creştete de cer,
Am început, nevolnic şi stingher,
Să-mi car în vale crâncena-mi poveste.

Nu e prea mult, dar parcă-o veşnicie
Şi-a troienit în mine toți nămeții
De când m-am dăruit vâltorii vieții
Şi rătăcesc pe căi de vitregie.

Sunt mai bătrîn decât povestea bunei,
Nu pentru că mi-s anii mulți la număr,
Ci fiindcă port păcate mari pe umăr,
Pe care nu le-au ispăşit străbunii.

Pe lângă toate-nfrângerile mele,
Şi ale lor mi-apasă pe grumaz
Şi-adânc sculptate-n suflet şi-n obraz
Le port prin lume şi le strig în stele.

Alăturea de setea lor de viață
Eu port în mine dorul meu de moarte
Şi mă-nfior cu fiecare-n parte
De zbuciumul schimbărilor la față.

În mine zac dorinți neîmplinite
A altor vremi și-a vremilor de-acuma,
Tot ce-au râvnit tătânul meu și muma
Și ce râvnesc fârtații din morminte.

Mă sorb din depărtări cu mii de guri
Neliniști vechi și strămoșești păcate
Și sângerînd din răni nevindecate
Trăiesc durerea marilor rupturi.

Și-mi port pe umeri ca pe o povară
Nenorocoasa-mi stea care-ar fi stinsă,
De nu m-aș fi-ndârjit s-o țin aprinsă
Cu focul sufletului meu de pară.

Tăcut și trist mă scurg către mormânt,
Mult mai bătrân decât povestea bunei,
Și aplecat pe marginile lumii
Mă caut printre cei ce nu mai sunt.

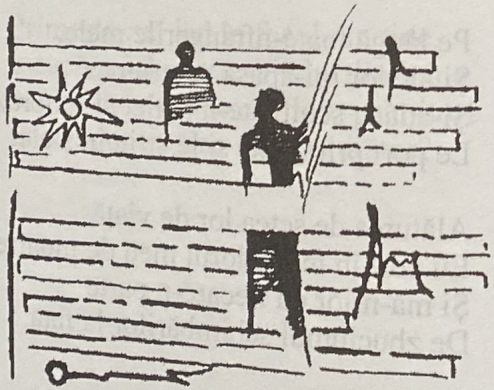

CHEMAREA PĂCATULUI

Mai scapă-mă odată, Doamne,-n viață
Ca pe-un juncan flămând într-o fâneață,
Să pasc, să pasc și flori și fân de rând,
Că Doamne, Doamne, tare sunt flămând!
Atâta am răbdat și-atât am plâns
Că-n suflet, Doamne, sunt aproape stâns
Și nici nu știu de voi mai fi în stare
Să mai vibrez când voi vedea o floare.
Am sugrumat atâtea pofte-n mine
Că-s cimitir lăuntric, sunt ciorchine
De renunțări și de păreri de rău
Ce-apasă greu pe sfânt grumazul Tău.
Mi-e foame, Doamne, de lumesc, mi-e dor
De seva dulce a păcatelor,
Mi-ajunge cât am hoinărit prin stele
Și cât m-am străduit să fiu ca ele,
Hrănindu-mă doar cu iluzii seci
Și cu sclipirea razelor lor reci.
Sunt obosit de-atâtea vise-albastre,
De lumi închipuite și de astre,
De zări adânci și limpezi sunt sătul,
M-am îmbătat din ele, cred, destul,
Mai vreau acum să îmi adap eretii
Și-n balta tulbure și dulce-a vieții,

Că pentru asta, Doamne, m-ai făcut
Din pulbere cerească şi din lut,
Ca să trăiesc, să mă înfrupt din toate,
Flămând, să pot mînca pe săturate,
Şi-apoi sătul, să-mi mai aduc aminte,
Ca de-o poruncă, şi de cele sfinte,
Dar patimile pace să nu-mi dea
Să poposesc prea mult în preajma Ta,
Ci pe urcuş să lunec ca pe gheaţă,
Să cad, să mă ridic şi-aşa prin viaţă
Să trec firesc, de val săltată plută,
Păzind o lege şi călcând o sută.
Iar când, nesocotind prea mult Scriptura,
În făr'delegi voi fi-ntrecut măsura,
Simţind atunci că-ţi sunt o grea povară
Să mă căiesc şi tare rău să-mi pară
Şi-ngenunchind smerit să-Ţi cer iertare
Şi-n bunătatea Ta nespus de mare
Tu să mă mustri blând şi să mă cerţi
Şi ca pe-atâţia alţii să mă ierţi.
Mai scapă-mă o dată, Doamne,-n viaţă
Ca pe-un juncan flămând într-o fâneaţă,
Să pasc, să pasc şi flori şi iarbă moale
Şi-apoi sătul, îngenunchind agale,
La umbra deasă să mă tolănesc
Şi, rumegând nimicuri, s-aţipesc.

ÎNDEMN

Durerea rupe hălci din tine?
N-o alunga sporeşte-o-n sânge,
In chinga ei te strânge bine
Şi plângi dacă îţi vine-a plânge.

Iar lacrimile nu le şterge
Ci fă-ţi din ele nestemate
Şi-nvaţă aur de culege
Din rănile-ţi însângerate.

Deschide-ţi sufletul furtunii
Să-l răscolească ca pe-un iaz
Şi lasă tunetul să-l tune
Că doar aşa-l vei ţine treaz.

Nu alunga tristeţea blândă
Ci las-o-n el să se adape
Şi creşte-o mare de-i plăpândă
Cu apa vie de sub ploape.

Şi suferinţelor fii frate
Nu le-alunga, nu sunt un rău,
Sunt punte spre eternitate
Şi se sfârşesc în Dumnezeu!

NESTATORNICIE

Sorb durut amarul fierii
Din netrebnice pahară,
Ca-ntr-un măr mierla durerii
Urcă-n mine şi coboară.

Zbatu-mă-ntre rău şi bine
Ca un cântec între strune
Şi-nfrăţescu-se în mine
Şi blestem şi rugăciune.

Când sunt sus mă soarbe golul
Şi-adâncimile mă cer,
Când sunt jos tânjesc de dorul
Ciocârliilor din cer.

Şi când cad prăval în tină
Tot azurul cu nesaţ,
Urc cu mine în lumină
Toată bezna când mă-nalţ.

De mă rătăcesc prin stele,
Regăsescu-mă-ntre spini
Şi de-adorm în smârcuri rele,
Mă trezesc pe munţi de crini.

Când blestem, fumeg tămâie,
Când mă rog, duhnesc pucioasă,
Sunt când flacără-albăstrie,
Sunt când pată negricioasă.

Doamne, Doamne, varsă-Ţi mila
Şi în pisc sau jos în smârc
Ţintuieşte-mă cu sila,
Slava Ta să n-o mai spurc.

Fă-mă-naltă ciocârlie
Ori mă fă sobol besmet,
Să mă-mbăt din slava-Ţi vie
Sau în beznă să Te-aştept.

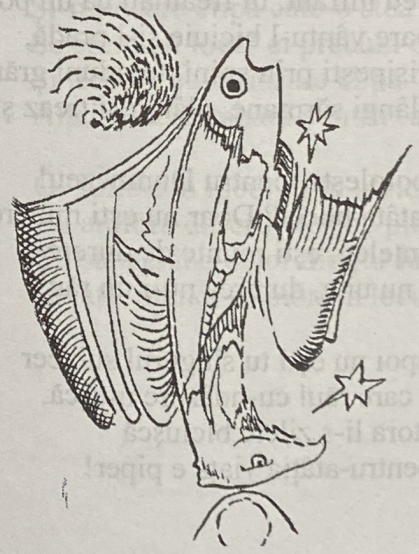

DE VORBĂ CU SUFLETUL MEU

O, suflete al meu, de ce ți-ascunzi,
Plângînd cu hohote, în palme fața?
Hai, ștergeți ochi-albaștri și povața
Ca pe un psalm ascultă-mi-o. M-auzi?

De-atâția ani, de-atâtea veșnicii
Noi n-am mai stat de vorbă pe-ndelete
Și nu te-am mai văzut zâmbind, băiete,
Demult, demult, de când eram copii.

Mereu înfrânt, tu freamăți ca un pom
Pe care vântu-l biciuie și-l pradă,
Te risipești prin spini, te-aduni grămadă
Și plângi sărmane, plângi și treaz și-n somn.

Te potolește, pentru Dumnezeu!
Ce-atâta bocet? Doar nu ești muiere,
Te înțeleg, ești munte de durere,
Dar nu uita, durerea nu-i un rău.

Și-apoi nu ești tu singurul sub cer
Din care răul cu-ndârjire muşcă,
Atâtora li-s zilele biciușcă
Și pentru-atâția viața e piper!

E-atâta jale-n lume, atâta plâns!
Atâta dor, atâta suferință!
Sărmanul ins, chircit în neputință,
Amenință spre cer cu pumnul strâns.

Şi-n loc să-şi facă din durere pod
Peste mocirla vieții-n sus spre slavă,
El, sângerând din răni adânci otravă,
Nici nu-nfloreşte, nici nu leagă rod.

Sărmana gloată, în genunchi mereu,
Se bălăceşte-n mlaştina-ndoielii,
Nepricepând că scrânciobul durerii
Te-aruncă-n brațele lui Dumnezeu.

Şi-n fiecare clipă câte-o stea
Se stinge-n locul ei precum o pipă,
Şi trebuie ca-n fiecare clipă
Altcineva să moară pentru ea.

O, suflete al meu, fii tu ulcior,
Fii amforă durerii, veşnic plină
Şi, sângerând celor din jur lumină,
Învață, blând, să mori în locul lor.

Pricepe că, cu fiecare spin
Ce dureros în carne ți se-mplântă,
Pe un obraz o lacrimă se zvântă
Și-n lume-i o durere mai puțin.

Cu fiecare suferință-a ta,
O suferință undeva se stânge,
Cu fiecare picur roș de sânge
Se-nchide-o rană și s-aprinde-o stea.

Și-n fiecare limpede apus,
Cu fiecare-ngenunchere-n tină,
Ți-agonisești, departe-n cer, lumină
Și-n cartea veșnicii-nscrii un plus.

SE DUC COCORI

Se duc cocori, se-ntorc cocori,
I-aud scâncind, mă trec fiori
Și, ca și ei, scâncesc și eu
Certându-mă cu Dumnezeu.

Răsare soare,-apune soare,
Mereu cu-aceeași nepăsare,
Cu el răsar și-apun și eu
In fiecare dor al meu.

Adie vânt, aleargă vânt,
Târându-și trena pe pământ,
Alerg și eu cu el în pas,
În Dumnezeu râvnind popas.

S-aprind, se sting pe boltă stele,
M-aprind, mă sting și eu cu ele,
Tu crești mereu durerea mea
Și licărești ca orice stea.

În jurul meu se cască bezne,
Ispita lor mă prinde lesne
Și cu nesăț le sorb, mă sorb
Și-mi pipăi drumul ca un orb.

Scâncesc viori, vibrează strune
Sub patimi de arcuş ce pune
In plânsul lor tot plânsul meu
Şi lacrima lui Dumnezeu.

Se duc cocori, se-ntorc cocori,
Adie vânt, scâncesc viori,
S-aprind, se sting pe boltă stele,
M-aprind, mă sting şi eu ca ele.

Răsare soare,-apune soare,
Dorm morţi sub pietre funerare,
Eu tot mă-nalţ şi mă cobor,
Râvnind după odihna lor.

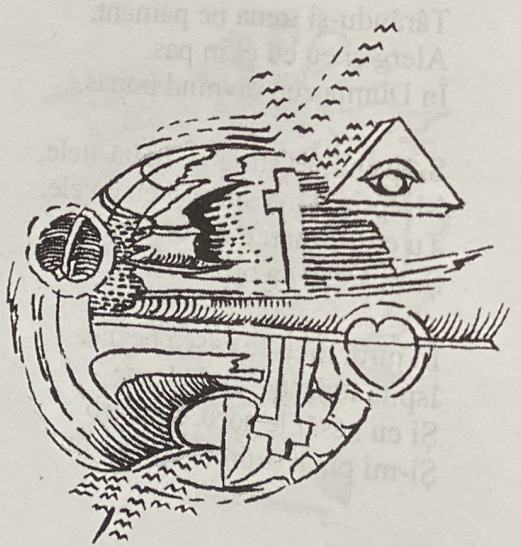

DE S -A SFÂRŞIT...

De s-a sfârşit, pun punct şi-n urma mea potopul!
Din cercul strâmt al lumii mă pierd fără căinţă
In Dumnezeu, la dracu sau poate-n nefiinţă,
Nu-mi pasă ce va fi, nici cum se curmă jocul.

Nu-mi pasă, ştiu că vieţii nu i-.am cerşit pomană
Ci, pururi în furtună, cu foc mi-am scris balada,
Târâş, pe brânci, pe coate drum mi-am deschis cu spada
Şi-am sângerat neastâmpăr din fiecare rană.

Am fulgerat răscoală chiar şi-mpotriva firii
Şi cu nesaţul slobod, cu răzvrătirea spumă
Am vrut să surp azurul, să-l prăvălesc în humă
Şi să înscriu cu sânge contur nemărginirii.

Şi dacă azi, becisnic, nu-mi mai asmut furtuna
Şi nu-mi mai scol din tină nici spada, nici pornirea,
Nu sunt înfrânt, ci numai atât mi-a fost menirea
Şi de cealaltă parte păşesc muşcând ţărâna.

Neîmblânzit mă dărui eternului să-mi poarte
Neostoeli şi doruri prin alte lumi mai large
Şi, spânzurându-mi visul în vârfuri de catarge,
Voi pâlpâi neastâmpăr şi dincolo de moarte.

Din tot ce-am fost, rămână acestei lumi doar lutul
Ce m-a-nvelit vremelnic dar n-a putut mi-ncape
Rotirile-mi de vultur pornit să se adape
In cer şi să doboare din el necunoscutul.

Păreri de rău nu tângui şi nici mustrări nu stărui
Acum, când peste toate vecia-şi pică stropul,
De s-a sfârşit pun punct şi-n urma mea potopul!
Cu-aceeaşi îndârjire cum m-am clădit, mă nărui.

LENE

Îmi trece gându-ncet şi fără vlagă
De la neînţeles la ne-nţeles,
Nu pentru-a căuta să le-nţeleagă
Ci, doar aşa, fiindcă-i dau eu ghes.

Pe unele le pipăie şi-l doare,
În câte unu-nfige dinţii chiar,
Dar e atât de-absent că nu-i în stare
Să spună de e dulce ori amar.

Pe altele le-atinge doar în treacăt
Ori zăboveşte mult în preajma lor
Dar nici nu le încearcă de au lacăt
Ori de-s închise numai cu zăvor.

Şi când, târziu, îl las într-ale sale,
Simţindu-se atunci fără stăpân,
Se uită înapoi c-un fel de jale,
Ca un juncan spre ieslea lui cu fân.

Îngenunchind apoi, se tolăneşte
La umbra unui ne-nţeles stufos
Şi rumegând nimicuri aţipeşte
Visându-se adânc şi luminos.

CÂNTEC DE ÎNDÂRJIRE

Din înalt a curs o stea;
Doamne, dacă-i steaua mea?
Dacă drumu-acestei stele-i
Drumul patimilor mele
Şi s-a-nscris în veşnicie
Ca o dâră pe hârtie?
Dacă-s eu cel hărăzit
Stelei ce s-a prăvălit
Şi s-a-nfipt precum un cui
In aripa dorului
Şi la capătul potecii
M-aşteaptă tristă şi rece?

Dar să fie, nu îmi pasă,
Ce-i c-o stea nenorocoasă
S-a rostogolit din şea
Fie ea chiar steaua mea.
Am în mine-atâta vlagă
Să-ntremez o stea beteagă,
S-o aprind în vâlvătăi
Ca pe stelele dintâi,
Să-i schimb în argint argila
Şi s-o ţintuiesc cu sila
Printre stele sus pe boltă
Mogâldeaţă de revoltă.

Plin de răni şi plin de sânge
Dedesubt un înger plânge,
Rob în lut de cer i-e foame,
Dacă-i îngerul meu, Doamne?
Dacă spada din ţărână
Roasă toată de rugină
Şi de nepuntinţă frântă
Este spada lui cea sfântă?
Dacă-s eu cel hărăzit
Ingerului prăvălit
Şi-s sortit să pribegesc,
Singur să orbescăiesc
Printre spinii ce mă dor
Fără înger păzitor?

Dar nu-mi pasă, poat-să fie
Nu un înger, ci o mie,
Am în urmă-atâtea-nfrângeri
Să hrănesc popor de îngeri,
Şi pe frunte-atâţia spini
Să le-aprind la toţi lumini,
Port în mine-atâta dor
Să-mprumut şi stelelor,
Şi atâta îndârjire
Că mi-e sufletul secure,
Inima fântână-adâncă,
Gândul pisc colţos de stâncă,
Visul zare, vrerea munte
Mângâiat de nori pe frunte
Şi m-aşteaptă-atâţi alţi spini
Şi atâţi alţi ani haini
Şi flămânzi ca lupii suri

Pândind după cotituri!
Ce-i dacă un înger plânge
Rob în lut şi plin de sânge,
Când eu clocotesc lăuntric
Ca ulcica cu descântec
Şi când sufletul meu geme
Rob în lut de-atâta vreme,
Când foşnesc ca o pădure
Sfârtecată de secure
Şi ca struna mă-nfior
Sub arcuşul unui dor?

Stele cadă, îngeri pice
Cerul tot să se băşice
De urzica dorului
Crescută-n creştetul lui,
N-o să mă oprească-n loc
O stea fără de noroc
Şi nici scâncetul din glod
Al unui înger schilod,
Drumul meu pieptiş şi şui
Fie oricea-ar fi îl sui,
N-o să-l las la jumătate
Ci târâş, pe brânci, pe coate
Îmi voi duce până-n stele
Jarul dorurilor mele.
Şi de-oi întâlni pe cale
Blestemata-mi ursitoare,
Mă voi coborî din şea
Să mă iau de piept cu ea
Şi s-o-ntreb ce i-am făcut
De mă oropseşte-atât?

PSALM II

O, Doamne-atât de mult am blestemat
Şi-atâtea gânduri negre-am fumegat,
Am pângărit atâtea lucruri sfinte,
Te-am răstignit de-atâtea ori în minte,
De-atâtea ori Te-am sângerat aevea
Că de venin mi-e sufletul ca ştevea.
Prin văi lăuntrice vuieşte încă,
Purtat din pisc în pisc, din stâncă-n stâncă,
Ecoul surd al cruntelor blesteme;
Carnea îl ţipă, sufletul îl geme
Şi-n văgăuni adânci dogit îl sparge,
Stârnind ecouri large, tot mai large,
Ce se întind, făcându-se puzderii,
Până departe-n patria tăcerii.
Şi pâcla neagră-a gândurilor mele,
Unindu-se cu smârcul dintre stele,
S-a-ntins până sub streaşina Ta sfântă
Sub care îngerii-şi fac cuib şi cântă,
Înveninînd izvoarele luminii
Din care-Ţi uzi răsadur'le gradinii.
Atât de mult am blestemat, Părinte!
Tu însă, bunule, nu lua aminte,

Nu asculta ce spune-un rob nebun
Ce-ar face cerul şi pământul scrum,
Că n-a putut cu mintea lui beteagă
Dumnezeiasca-Ţi vrere să-nţeleagă!
Blestemul meu în rugă îl întoarce
Şi gândul negru-n candelă-l preface,
Veninul ce mustesc, în untdelemn,
Să pâlpâi rugăciuni şi să te chem,
Să poposeşti şi în grădina mea
Şi să mă priponeşti în pisc de-o stea.

NEÎMPLINIRE

Închipuit din piatră de granit
Şi dezvelit din ea doar pe jumate,
Aştept cu forme nedeterminate
Să mă-mplinească cel ce m-a gândit.

De-un meşter mare început cândva,
Am fost lăsat la jumătate baltă;
O, de-aş avea în mâini ciocan şi daltă,
Din piatră singur m-aş descătuşa!

În sânul pietrei dureros zvâcnesc,
Cătându-mi formele închipuite;
Cu simţuri însă nedesăvârşite
Încerc zădarnic să mă desluşesc.

Încătuşat, aştept necontenit
În lumea formelor să trec hotarul,
Dar poate-aştept degeaba, căci pietrarul
Ce-a vrut să-mi deie viaţă a murit.

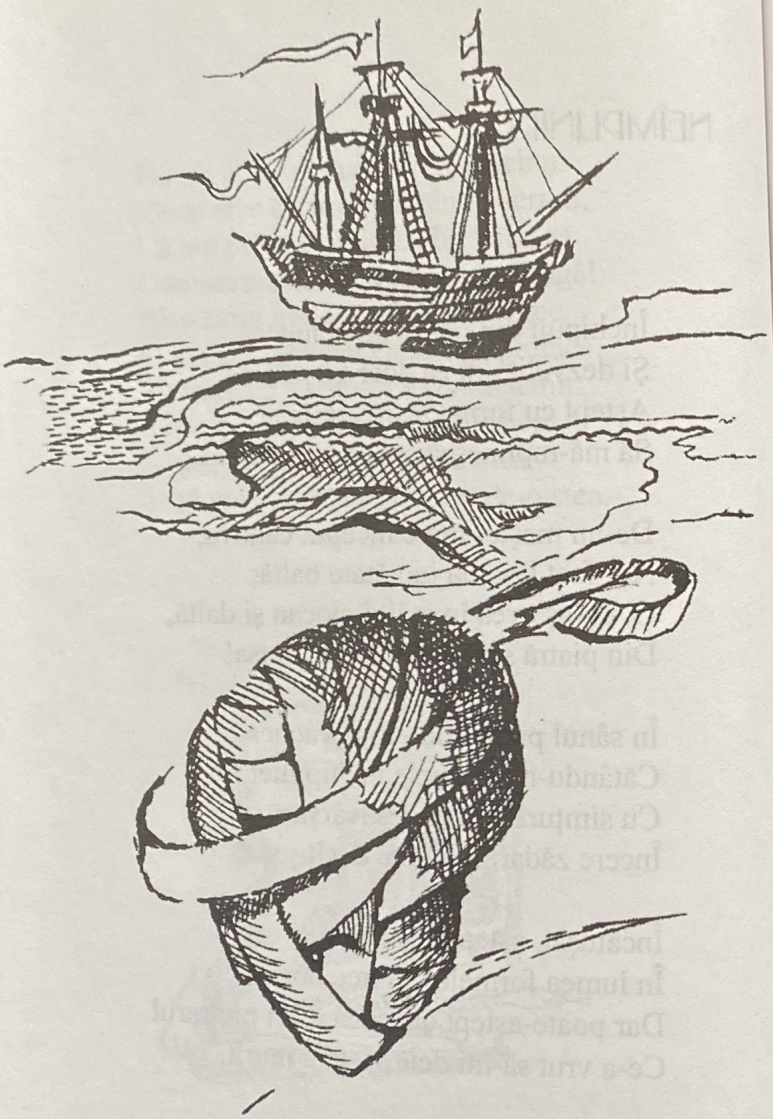

ALEAN

M-a apucat aşa un fel de jale,
Din amintire toate mi s-au şters,
M-aş scutura, dar nu mai am petale,
Aş sudui, dar nu mai am nici ghers.

M-a apucat aşa un fel de silă,
O teamă-amestecată cu dezgust,
De viaţă mă sâiesc ca de-o repltilă
Şi totuşi, totuşi trebuie să gust.

Îmi şterg cu dosul palmei geana udă
Privind cu-amărăciune-n jurul meu
Şi mă apucă aşa un fel de ciudă
Pe lume, pe trecut, pe Dumnezeu...

IN MEMORIAM

lui Aristotel Popescu

Stăpânul lumii şi-a curmat un gând,
Un gând ce-l răvăşea ca o răscoală
Şi pagina la care sângerând
Scria, rămase jumătate goală.

Era prea zbuciumat, prea dureros
Să-l poată duce pân-la capăt teafăr
Şi bietul Sfânt, scăpând condeiul jos,
A lăcrimat, curmându-l, un luceafăr.

S-a stins o candelă,-a murit un om,
S-a întrerupt o tristă melodie,
O filă a fost smulsă dintr-un tom,
Aşa vru Domnu,-aşa a fost să fie.

MOARTE PROVIZORIE

Pentru câte veşnicii
Am intrat aicea Doamne?
Câți prieri şi câte toamne
Voi lipsi dintre cei vii?

Câte lacrimi, câți fiori
Mă vor trece-n aşteptare?
Am atâta suflet oare
Ca să mor de-atâtea ori?

Ca o uşă de cavou
A căzut în urmă-mi uşa,
Cine ştie? Poate-acuşa
Joc în ultimul tablou.

Poate sus în cer m-am stins
Ca o candelă şi-acuma
De mai sunt, sunt zgură numa
Şi-mi joc rolul neconvins.

Împrejurul meu desprinşi
Ca din altă lume parcă,
Cei de-aici, timid mă-ncearcă
Cu ochi mari, aproape stinşi.

Printre ei, ca printre morţi,
Îmi cat locul cu privirea
Şi, sfios cum îmi e firea,
Mă aşez în rând cu toţi.

Unii blestemă şi plâng,
Alţii-şi strâng venin în guşă,
Eu sub propria-mi cenuşă
Mă-nvelesc să nu mă stâng.

Şi arzând mocnit aştept
Ceru-naltul să se-ndure
Să s-aplece să mă fure
Răului, că ceru-i drept.

Dar ştiu eu câte vecii
Voi mocni sub spuza rece?
Poate una? Poate zece?
Doamne, sau nici Tu nu ştii?

TESTAMENT

Cu carnea mea cuminece-se viermii,
Cu sângele adape-se pământul,
Cu sufletul scăpat din chinga vremii
De-a v-aţi ascunselea joace-se Sfântul.

Durerea mea rămână-ntreagă lumii,
Ca pe-un ogor fertil s-o răscolească,
S-o facă să vibreze-asemeni strunei
Şi sufletu-mpietrit să-i desmorţească.

Tot lumii-i las credinţa şi-ndoiala,
Neastâmpărul şi foamea mea de cer,
Las insului cuminte plictiseala,
Să-l usture ca boaba de piper.

O parte din tristeţi le las femeii
Să şi le pună-n zâmbet şi sub pleoape,
Să îi sporească taina şi să-i deie
Un farmec mut şi-n ochi un joc de ape.

Cealaltă parte fie-a voastră, fraţi
Ce-asemeni mie clocotiţi lăuntric,
Sporiţi-o-n sânge,-n ea vă cufundaţi
Şi peste lume revărsaţi-o-n cântec.

Las zbuciumul şi îndârjirea, mării,
Iar stropul de senin îl dărui bolţii,
Fărâma de lumină o dau zării
Şi muntele de întuneric, nopţii.

Şi dorul meu, dogorâtor ca jarul,
Păstreze-se pentru urmaşi sub spuză,
În sânge le erupă ca pojarul
Şi-i soarbă-n sus, spre cer, ca o ventuză.

Iar visul meu prefacă-se fântână
Pe-atât de-adâncă cât a fost de-nalt,
Cu cumpăna întinsă ca o mână
Ce-arată spre tărâmul celălalt.

Şi unda ei, sorbită de drumeţii
Acestui veac de zgură şi măcel,
Invețe-i să viseze şi învețe-i
Potecile întoarcerii în cer.

Pe mine-aşa cum sunt mă las uitării,
Nu mă cunoască nimeni, nu mă ştie,
Ascuns pe undeva, prin dosul zării,
Să odihnesc în poala veşniciei.

Credința mea sporită strop cu strop
O-nscriu ca pe-un inel de foc pe zare,
Iar taina ca pe-o umbră mi-o îngrop
La temelia lumii viitoare.

UNDE-S NEBUNII?

Unde-s nebunii, unde ni-s nebunii?
E, Doamne, lumea plină de cuminți,
E plin pământul de martiri şi sfinți
Atinşi de filoxera-nțelepciunii.

Tăcută-i gloata de-nțelepți ca sfinxul
In fața lumii şi-a nemărginirii
Şi-ascultător de rânduiala firii,
Ca un plăvan în jug trudeşte insul.

Scâncesc cuminții-n chingile durerii
Şi, sângerând din răni adânci blândețe,
Lângă neveste mor de bătrânețe,
Necutezând să tragă spada vrerii.

Boleşte omenirea ca o juncă
Şi nimeni nu-i ca să-i sloboadă sânge;
S-a-mpotmolit istoria şi plânge
Cu prora-nfiptă într-un colț de stâncă.

Nu se mai nasc nebuni care s-o mâne
Cu bâta de la spate ca pe-o vită,
Acestui veac să-i pună dinamită
Şi evu-nțelepciunii să-l dărâme.

O! Doamne, unde-s Don Quijoții?
E lumea plină de-alde Sancho Panza
Ce nu-ndrăznesc să mânuiască lanza,
Ci scutieri cuminți se vor cu toții.

Unde-s nebunii? Unde-s Machedonii
Să tragă spada şi să taie nodul?
Tânjeşte după glorie norodul
Şi nu-s Cezari să-l treacă Rubiconii...

Sloboade, Doamne,-n lume nebunia,
S-o răvăşească şi să o răstoarne,
Ca un berbec să ia pământu-n coarne
Şi-acestui veac să-i surpe temelia.

ÎMI PLÂNGE SUFLETUL CA UN COPIL

Îmi plânge sufletul ca un copil,
Zvârlindu-şi floarea de pe ramuri ciunge,
Şi-ngenunchiat, cu el alături, plânge
Şi-un înger trist din ceata lui Gavril.

O, suflet, suflet păcătos şi şui,
Lunatic suflet spune ce te doare
De-ți risipeşti abia deschisa-ți floare
Petală cu petală vântului?!

Ce patimi crâncene, ce dor stufos
Te bântuiesc de freamăți ca pădurea?
Ce boală cruntă muşcă ca securea
Din trunchiu-ți desfrunzit şi noduros?

Ți-e dor de cer, de pământesc ți-e dor?
Vrei sfânt să treci prin viață, vrei lumeşte?
Hai, suflete nemângâiet, vorbeşte
Şi te-oi aprinde asemeni stelelor!

Ți-aş da să taci luceferi verzi, ți-aş da
Argint din lună, aur greu din soare
Şi scuturând pe tine stog de floare
Ca pe-o pădure te-aş înmiresma.

Ți-aş face din luceferi jucării
Şi te-aş căra în cârcă până-n stele,
Să le culegi ori să te joci prin ele
De-a v-ați ascunsălea cu îngeri vii.

AȘ VREA SĂ SFĂRÂM LUMEA ÎNTRE DEȘTE !

Aș vrea să sfarăm lumea între deşte
Şi fremătând țarâna olăreşte
Să pun în ea năduful sufletului meu,
S-o fac cum n-a făcut-o Dumnezeu.

În loc de soare-aş zugrăvi pe boltă
Un cuib de viespi, un munte de revoltă
Şi-n loc de stele-aş presăra pe cer
Usturătoare boabe de piper.

Peste pământul putred de păcate
Aş prăvăli din slăvi întunecate
Mânia cerului de nepătruns
Şi-o ploaie de-ntrebări fără răspuns.

Să fie-ntreaga existență-un vaier,
Să se destrame devenirea ca un caier
Şi toți să fie pentru toți călăi
Şi cei mai buni să fie cei mai răi.

Iar peste smârcurile-acestea toate
Şi peste suflete schiloade de păcate,
Să-ncununez triumful meu,
L-aş răstigni din nou pe Dumnezeu.

PSALM III

Ne-nțelegând, o, Doamne, sfânta-Ți vrere
M-am covrigat ca râma în durere,
M-am răsucit ca firul ierbii şui
Pătruns de dogoreala focului
Şi am muşcat sălbatic din țarână
Purtându-mi sufletul spre iad de mână
Şi coborând mai jos, mereu mai jos,
Pe firul urii din durere tors.

În loc să-mi fac din lacrămi stropi de soare,
Din plâns în loc s-adun mărgăritare,
În loc să-mi cresc din răni păduri de crini
Şi-n ochii stinşi de dor s-aprind lumini,
În loc să-mi fac din suferință punte
Spre slava Ta, ca spre un vârf de munte,
Şi din durere-n loc să-mi fac agate
În ape viorii şi verzi scăldate,
Eu mi-am crescut din răni ciulini țepoşi
Cu țepii către slava Ta întorşi,
Din plâns am stors venin şi mătrăgună
Şi-n suflet le-am vărsat ca-ntr-o fântână,
Iar din dureri făcut-am solzi de ură
În care m-am încins ca-ntr-o armură.
Blestemul meu ca lama de cuțit
În pieptul veşniciei l-am înfipt
Şi l-am surpat în lume ca pe-o stâncă
C-un vuiet lung, ce dăinuieşte încă.
Iar gândul meu păgân şi nespus
L-am repezit ca pe-o săgeată-n sus,

Să Te dobor aici cu mine-n tină;
Tu însă, blând, ai sângerat lumină
Şi-ndurerat ai lăcrimat o stea,
Cutremurându-Te de cutezanța mea.

O,Doamne, Doamne! nu lua aminte,
Ci-Ți vezi nestingherit de cele sfinte,
Fă-n lume mai departe rânduială
După dumnezeiasca-Ți socoteală
Şi lasă-mă pe mine să blestem,
Să mă-nconvoi, să bombăn şi să gem,
Să amenințe, să strig, să mă destram,
La carul îndârjirii să mă-nham,
Şi dacă Doamne, Tu socoți că-i bine
Şi pentru slava Ta şi pentru mine,
Mă mai cufundă-o dată-n faptul serii
Ca la botez, în apele durerii,
Mai frânge-mă o dată ca pe-un vreasc,
Mai pune-mi sufletul din nou la teasc,
Mai creşte-un spin în rană şi mai strânge
Chinga durerii roşie de sânge.
De-oi blestema tot ca şi-acum, nu-Ți pese,
Tu mai departe tainele îți țese,
Cu mâini de sfânt deretică prin lume,
Aprinde stele, soarele-l apune,
Rodeşte țarini şi sloboade ploaie,
Pe unii-nalță-i, pe alții-i-nconvoaie
Şi dacă-o fi să-Ți pricine vreun rău,
Întoarce-asupra mea blestemul meu!

STRIGOIUL

Desprinsă din visare, albă toată,
O pământeană, o fată adevărată,
Prin nu ştiu ce spărtură a pătruns
Că pân-la mine-aicea a ajuns.

Privirea ei piezişă şi vicleană
Mi-a mai făcut în suflet încă-o rană,
Iar când a şi zâmbit, la râsul ei
Se sparse mugurul durerii-n trei
Şi-a înflorit ca liliacul-n mine
Flori vinete de amărală pline;
Iar sufletu-mi care trăgea să moară
S-a-ntors din drum, nu ştiu a câta oară,
Şi-uitându-se-napoi în amintire,
Cu lacrimi mari şi-amare în privire,
A fremătat nespus de dureros
Şi-apoi s-a-ntors din nou cu fața-n jos.

De ce-ai venit să-mi tulburi somnul greu?
De ce, măi fată, tu nu ştii că eu
Nu sunt decât un biet strigoi pe care
Privirea celor vii îl frige,-l doare?
Eu suflet nu mai am, l-am risipit
De-a lungul căii ce-am bătătorit
Şi-acum sunt mort, sunt rece; de nu crezi,
Îmi pipăie obrazul şi-ai să vezi.

Hai fată du-te, du-te şi mă lasă,
Noi nu putem face-mpreună casă,
Nu vezi, nu simţi cum vântul îmi destramă
Conturul meu de fum, neprins în ramă?
Nu vezi, nu simţi că sunt de suflet gol
Şi lumii voastre-i dau plângând ocol?

Şi-apoi, eu-s blestemat; tu nu ştii oare
Că cine mă priveşte prea mult moare
Şi cel cu care fac vreun legământ
Îl iau cu mine-aicea, în mormânt?
De ce mai întârzii? Hai, du-te, pleacă,
Şi de ai dor, în lacrimi ţi-l îneacă,
Că eu sunt doar o umbră, o nălucă:
Îi spune şi Tu, Doamne, să se ducă.

EPITAF PE MORMÂNTUL LUI DON QUIJOTE

Aici se odihneşte un biet nebun ce-n stele
A vrut să care lumea şi-a risipit cu lancea
Cetăţile de nouri şi umbrele din ele,
Sfruntând înţelepciunea cuminţilor din Mancha.

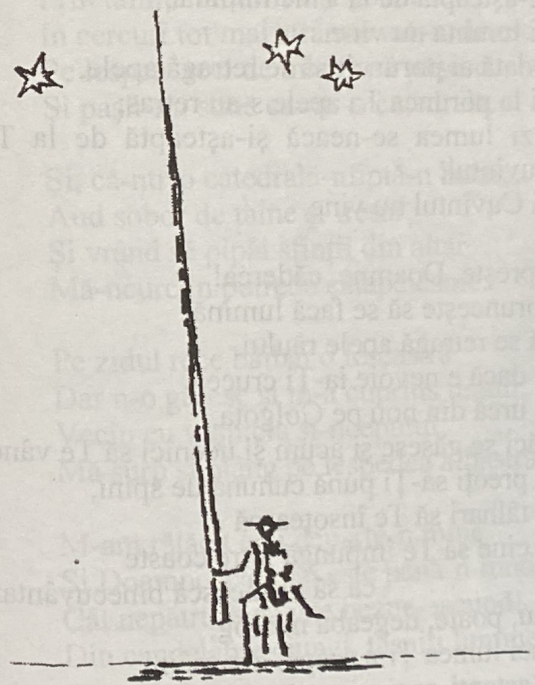

PSALM IV

Destul!... Opreşte, Doamne, căderea!
Sau poate degeaba mă rog, că lumea
Ţi-a scăpat din mâini
Şi-aştepţi ca şi mine să se-mplinească minunea!
La început ai spus să se facă lumină, şi s-a făcut;
Azi lumea rătăceşte prin beznă
Şi-aşteaptă de la Tine lumină,
Şi lumina nu vine.
Odată ai poruncit să se retragă apele,
Şi la porunca Ta apele s-au retras;
Azi lumea se-neacă şi-aşteaptă de la Tine Cuvîntul,
Şi Cuvîntul nu vine.

Opreşte, Doamne, căderea!
Porunceşte să se facă lumină,
Să se retragă apele răului,
Şi dacă e nevoie ia-Ţi crucea
Şi urcă din nou pe Golgota,
Căci se găsesc şi acum şi ucenici să Te vândă,
Şi preoţi să-Ţi pună cunună de spini,
Şi tâlhari să Te însoţească
Şi cine să Te împungă între coaste
ca să primească binecuvântare.
Sau, poate, degeaba mă rog,
Căci lumea Ţi-a scăpat din mâini
Şi-aştepţi, ca şi mine, să se-mplinească minunea.

ADÂNCIME

Atât de-adânc am coborât în mine
Că-un întuneric mare m-a cuprins
Şi, Doamne, facla gândului s-a stins
Şi mă-nfior de-atâta-ntunecime.

Prin tainiţa lăuntrică şi goală
In cercuri tot mai strâmte mă-nvârtesc,
Pe lespezi reci de marmură păşesc
Şi paşii-mi sună ca-ntr-o catedrală.

Şi, ca-ntr-o catedrală-nfiptă-n bezne,
Aud sobor de taine şi tresar,
Şi vrând să pipăi sfinţii din altar
Mă-ncurc în putrede catapetesme.

Pe zidul rece bâjbâi o fereastră
Dar n-o găsesc şi m-a cuprins urâtul,
Vecin cu veşnicia şi-nceputul
Mă surp şi plâng pe lespedea albastră.

M-am rătăcit aici departe-n mine
Şi Doamne, cât mai este până-n fund!
Cât nepătruns şi câte bezne-ascund!
Din candelabre ciungi, ţâşniţi lumine!

APOCALIPS

Şi-a slobozit cel necurat zăvozii,
Arhangheli negri cu sclipiri de smoală;
Pe scena lumii, unduindu-şi şolzii,
Dansează Salomeea-n pielea goală.

Pământul greu de-atât noian de rele
Şi-a-ncetinit şi inima şi mersul,
Sus carul mare scârțâie durere
Şi lăcrimează stele universul.

Cohorte de arhangheli trişti şi-nvinşi
Păşesc mânați cu biciul în robie
Şi fumegă funingini aştrii stinşi,
Pătând covorul verde-al veşniciei.

Scânceşte de durere-ntreaga fire
Şi plâng pe la răscruci de ceruri îngeri,
Se-ndoaie grinzile nemărginirii
Sub greutatea cosmicei înfrângeri.

În creştetul veciei Dumnezeu,
Cu capu-n mâini, stă abătut şi trist,
În jur se sting luminile mereu
Şi-ngenunchiat alături plânge Christ.

SCRISOARE

Îți mai aduci aminte, Domniță?...
Demult, demult, ca-ntr-un început de poveste,
Am fost o bucată de vreme tovarăşi de drum.
Şi tu şi eu mai credeam pe atunci
Că viața e cântec, că lumea e vis
Şi nevinovați părăseam înălțimile cu crini
Ca să ne afundăm în mlaştina de aici.
Tu îți împleteai, cântând, visul din curcubee
Şi-n ochi strângeai lumină să-nveşmântezi cu ea viitorul,
Eu tâlhăream zarea şi o puneam la picioarele tale,
Şi amândoi ne purtam neastâmpărul printre spinii
Pe care viața ni-i creştea pentru cununa de mai târziu.
A urmat apoi, ca un măcel, despărțirea.
Eu m-am pierdut pe undeva, departe,
Să ispăşesc păcate străbune,
Iar tu ai rămas cu visul sfâşiat de gheara destinului
Şi poate te-ai ofilit aşteptând,
Sau poate, culeasă de alte mâini,
Ai înflorit în alte ferestre
Şi zâmbeşti tot ca şi-atunci, dar altui tovarăş
Care, mai norocos decât mine,
Îți pune la picioare şi zarea şi alte curcubee
Din care tu îți împleteşti alte vise.
Lumina adunată atunci în ochi poate s-a risipit,
Sau poate mai veghează, candelă sfântă,
La un mormânt ce-aşteaptă încă deschis.
Oricum, tu aminteşte-ți, Domniță
Că demult, demult, ca-ntr-un început de poveste
Am fost o bucată de vreme tovarăşi de drum.

FURTUNA

S-a-ntunecat de-atâta zbucium zarea
Şi cerul tot e plin de vânătăi
Ca un beţiv scăpat unei bătăi
Pe care-o căuta cu lumânarea.

Cu uger plin cirezi de bivolițe
Se-ntorc de la păscut vuind tălăngi
Şi vântul sur îşi sfâşie prin crengi
Veşmintele țesute-n patru ițe.

Mâhnit văzduhul vrând să-şi facă felul
Şi-a-nfipt hangeru-n pântec dându-şi cep,
Ca un beţiv după un straşnic chef,
Cu prâşnițe la cap, vomează cerul.

PRIMAVĂRA

Roiesc lumini ştiubeile din soare
Şi roiurile năpădesc pământul,
Potop de aur cheltuieşte Sfântul
Să pună iarăşi lumea pe picioare.

Plesnesc de ciudă mugurii pe mlade
Spuzând cu bube dulci faţa pădurii,
Se primeneşte sângele naturii
Şi frunze moi aruncă-n jur ochiade.

Sămânţa-n glie zămisleşte viaţă
Şi plodu-n ou s-aşteaptă împlinit,
Sedusă firea a păcătuit
Şi-acum însărcinată are greaţă.

Şi de ruşine, roşie ca focul,
Şi-ascunde formele sub verde strai
Închipuind grădinile din rai
Şi îşi aşteaptă-n linişte sorocul.

INTERIOR

Albastrul mat al unei draperii
Lumina zilei-o trece prin cenzură
Şi despuind-o tot argintu-i fură,
De mai rămân din ea doar zvonuri gri.

Un straniu şi-ndoielnic clarobscur
Învăluie-ncăperea-n pâslă moale
Ce diluează formele şi-n care
Păreri şi umbre-abia mai prind contur.

Pe noptieră un volum deschis,
Un câine mops alături de-o veneră,
Chiştoace sugrumate-n scrumieră
Şi, într-o cadră, ţinta unui vis.

Veioza cu-abajur de porţelan,
Cu ochiu-nchis se odihneşte parcă,
A muls, de când lumina zilei-o-nţarcă
Până târziu, lumină din tavan.

Tocând minutul în felii mărunte
Un ceas se ceartă-n şoaptă cu tăcerea
Şi liniştii ce-nvăluie-ncăperea
Tic-tacul lui îi face-un zbenghi în frunte.

Pe masă resturi, ca de obicei,
Un măr muşcat, un vas cu flori uscate,
Iar peste fleacurile-acestea toate
Mai stăruie discret parfumul ei.

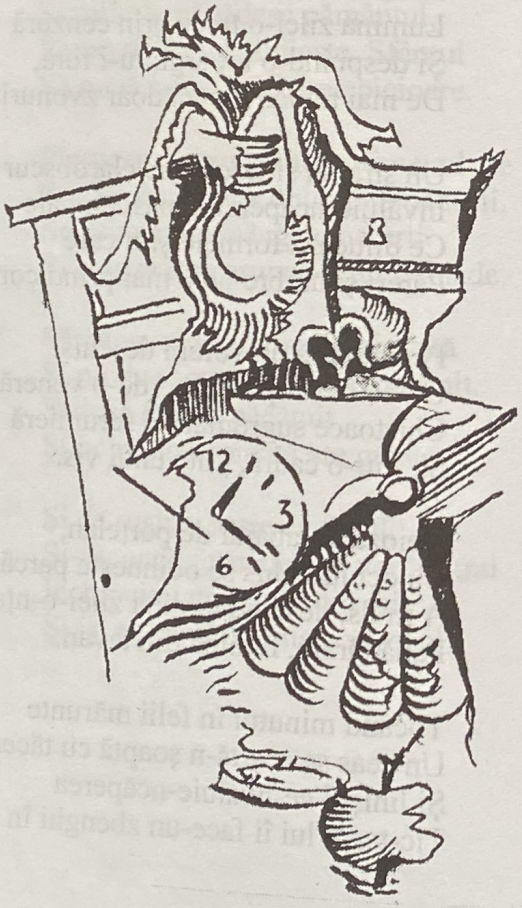

ÎNSERARE

S-a aburit ca o oglindă zarea
De răsuflarea caldă-a-nserării
Şi tulbure ca apele uitării
Contururi negre prinde depărtarea.

Zvâcnesc prin aer zvonuri cenuşii
Şi umbrele presar piper şi sare,
Codimentând văzduhul cu răcoare,
Iar printre arbori vântul suflă gri.

Lumina s-a acrit de parcă-o mână
A picurat în ea prea mult oţet
Şi despletindu-şi părul violet
La faţă s-a ridat ca o bătrână.

S-aprind făclii în candelabrul bolţii
Şi-aliniind catarg lângă catarg,
Ritmate de stihii, sosesc din larg
Corăbii pline cu misterul nopţii.

ELEGIE NOCTURNĂ

Risipă de argint tocat de lună
Şi aruncat pe lume ca o brumă;
Risipă de stele, risipă de mister
Pe boltă, sub boltă, în cer;
Pe pământ, sub pământ, în aer, pe apă
Sufletul lumii pâlpâie, joacă
Ca flacăra pe comoară;
Adâncul suie, înaltul coboară,
Taine mărunte, taine bătrâne se cern
Şi peste lume ca neaua s-aştern,
Ca hulubii prin aer se zbat
Şi, pe la răscruce de ceruri, ţin sfat.

În somn zvâcnesc amintirile,
Sub pleaope se odihnesc privirile,
În vise rotesc ereţii dorului,
În inimi se-nfige pumnalul fiorului,
Iar peste lume se surpă o linişte-adâncă;
Deasupra genunii, pe un colţ de stâncă,
Ca o capră neagră behăie noaptea.
.....

Departe, departe în zări verticale,
Împinsă de vânturi pe apă, pe cale,
Ca mâna pe coapsa amantei lunecă o barcă,
Şi cerul se tulbură parcă.
E arca pirată a viselor mele
Pornită să prade aurul din stele;
Cu pânzele-n vânt îşi pleacă catargul,
Şi roată, de-a lungul, de-a largul,
La trecerea ei se-nvolbură cerul,
În scoici de azur se-ascunde misterul,
Şi arca aleargă, aleargă-n neştire
Spre ţărmul de aur din nemărginire.

M-aplec peste bord şi ascult:
Odată, odată demult,
În vis ori aevea mai fost-am pe-aici,
Pe atunci erau stelele mai mici
Şi unele crude se coceau sub spuză,
Ici zâcnea un peşte, dincoace-o meduză,
Sus rotea un vultur, iar jos printre alge
Se răsfrângea cerul cu mii de catarge.
Da, pe-aici mai fost-am, dar în sens invers,
Hăulind vânam luceferi din mers,
Săgetam din zbor vulturi de argint,
Treceam printre stele ca prin labirint,
Dar cu alţi tovarăşi, pe o altă arcă,
Cerul şi atunci se-nvolbura parcă,
Şi arca gonea tot ca şi acum,
Dar spre alte ţărmuri, spre un alt tărâm.

Sunt singur la proră cu tine tristețe
Și-n plete, pe umeri, pe fețe,
Cu-un strat de argint ne poleie luna
Și arca aleargă, aleargă întruna,
Aleargă nebună, aleargă-n neștire
Să prindă convoiul din nemărginire.

Hei, visele mele, vise nătânge!
De ce țărâm ne-om sparge?
Unde-om ajunge?
Nainte,-nainte cu pânzele toate,
Repede, mai repede, mai sus, mai departe,
Ne prinde din urmă lumina.

Și știu, știu eu bine că mâine în zori,
Și arcă, și vise, și navigatori
Se vor zdrobi de țărmul stâncos al luminii
Și, singuri, doar eu și cu tine
Vom naufragia pe insula de cristal a unei dimineți,
Tovarășul meu bun și credincios, tristețe.

EVA

La început când Dumnezeu, cu mâini de olar,
frământa tina cu care să-și încoroneze creația,
nu bănuia că lutul acela
va încerca cândva să-L doboare de acolo de sus.
După ce a suflat asupra lui însă,
și lutul a prins viață,
din felul cum primul om a privit spre lumină,
Dumnezeu a înțeles primejdia și s-a temut.
Ar fi putut atunci prea bunul Părinte
să spună un cuvânt și omul de la picioarele Lui
să se facă iarăși țărână.
Dar n-a făcut-o, ci s-a gândit prea Sfântul
să facă pe cineva care să-l țină pe om legat de pământ,
pe cineva care,
atunci când visătorul va privi spre înălțimi,
să-i frângă elanul.
Și Dumnezeu a făcut-o pe EVA

NOSTALGII

Rafale de miros de tei
Şi-un zbor înalt de porumbei,
Un cer-albastru,-adânc şi pur,
Fără-ndoieli, fără contur,
Pe care doar, sporindu-i golul,
Un nor se dă de-a rostogolul
Şi-un gând înalt, un gând haihui,
Ce parcă nu-i al nimănui,
Aci se urcă,-aci coboară
Precum un zmeu scăpat din sfoară.

Şi-n amintire ca-n vis parcă
Un lac, o lebădă, o barcă,
Un vultur sus, un peşte jos,
O coapsă tare,-un sân pietros
Şi-un vis înalt lipit de cer
Ca un smarald pe-un giuvaer.

Rafale de miros de tei
Şi-un zbor planat de porumbei,
Pe ceru-adânc, sporindu-i golul,
Un nor se dă de-a rostogolul
Şi-un gând înalt, scăpat din sfoară,
Aci se urcă, aci coboară
Şi paşte după voia lui
Prin holda-n pârg a cerului.

ATÂTEA ARE DUMNEZEU PE CAP!

Atâtea are Dumnezeu pe cap!
Că bietul Sfânt abia se mai descurcă
Şi-ar fi nedrept să-i pun şi eu în cârcă
Durerile de care-aş vrea să scap.

Ar fi nedrept de-aşi îndrăsni să-i cer
Să care-n sus, spre pisc, şi crucea mea,
Când el şi-o duce pe a lui de-abia,
Încovoiat între pământ şi cer.

Ba, s-ar cădea, după porunci creştine,
Să-i dau eu lui o mână de-ajutor;
Ar răsufla Moşneagul mai uşor
Şi-ar merge treaba, pe pământ mai bine.

Dar prea-s neputincios şi prea e greu
Acest morman de lut în care zac;
Mi-e milă,-l înţeleg, dar ce să-i fac?
Prea-n multe s-a băgat şi Dumnezeu.

De s-ar fi mulțumit mai cu puține,
N-ar mai trudi acum ca o furnică
Şi lumea asta de-o făcea mai mică,
Ar fi gospodărit-o mult mai bine.

Pe când aşa, cu-atâtea griji pe cap,
Sărmanul Sfânt de-abia se mai descurcă
Şi-aş fi neom să-i pun şi eu în cârcă
Durerile de care-aş vrea să scap.

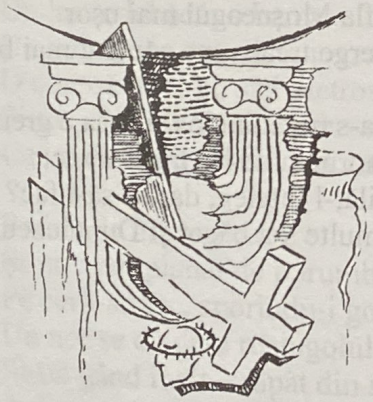

GENEZA

Închipuit din marmur' de Carar'
Şi dezvelit din ea doar ca idee,
În lume sunt prezent ca o scânteie
În cremenea neatinsă de amnar.

Deşi n-am încă forme şi deşi
Conturul nimeni nu mi-l desluşeşte,
În mintea celui care mă gândeşte
Sunt viu şi întreg aşa precum voi fi.

Idee pură în azur tronez
La fel de rece ca şi piatra dură,
Simt însă cum materia mă fură
Şi cum, în sânul ei, mă întrupez.

Ca un fluid alunec din înalt
Cătându-mi formele închipuite
Şi-n miezul rece-al pietrei necioplite
Ca pruncu-n pântecele mamei salt.

Deodat-aud din lume-un ciocănit:
A dat pietrarul prima lovitură
Şi mâine, dezghiocat din piatra dură,
Voi fi aşa precum am fost gândit.

NATURA MOARTĂ

Un gând încremenit, o amintire moartă
Şi-o amforă de lut ce nu mai poartă
Nici untdelemn, nici vin, doar un sărut
Depus pe buză-i de o buză arsă
Ce i-a sorbit licoarea răcoroasă
Şi poate după-aceea a murit.
Alături pe o tavă de argint,
Un ciucure de lacrimi înghețate
Şi o felie,
Rozalie,
Punctată toată cu piper,
Un măr muşcat,
O pară mălăiață,
O floare veştedă fără de viață,
Învăluite toate-ntr-un mister.
Atât!...
Zugravul a scăpat penelul jos
Şi-ntors
Către apus,
Priveşte dus
Şi fură zilei care moare
Un strop de soare.

PRIER

Turme de raze-mi scurmă în grădină
Să scoată verdele la suprafață,
Din soare viscoleşte cu lumină
Şi se preling din slavă stropi de viață.

Țâşneşte-n ramuri sângele naturii
Şi-şi pregătesc mireasma-n trunchiuri teii,
Îşi țes cireşii floarea iar pădurii
Ca unui flăcăiandru-i dau tuleii.

Deasupra ceru-atâta-i de adânc,
Că ciocârlia doar îl mai străpunge
Şi trebuie cu praştia s-arunc
Privirile ca să îl pot ajunge.

Privesc prin zarea clară ca prin geam
Şi-l spionez pe Dumnezeu din umbră,
Ascult cum urcă verdele în ram
Şi-n iarba-nchipuită fac o tumbă.

ALGEBRA

De cer o stea, pierzându-şi nemurirea,
S-a dezlipit ca rodul copt din pom:
A tresărit, pesemne, Domnu-n somn
Şi s-a mişcat sub el nemărginirea.

Căderea ei pe boltă se înscrie
Cu-n minus luminos de sus în jos
Şi, fremătând nespus de dureros,
Se-nfige ca un spin în veşnicie.

Şi-n locul ei, despovărat de zgură,
Un suflet se înalţă şi, la fel,
Un minus luminos a-nscris şi el
Şi s-a pierdut apoi în slava pură.

Fac schimb de taine cerul şi pământul
Şi minusul de jos cu cel de sus,
În cartea veşniciei dau un plus;
Plecat pe lume socoteşte Sfântul.

SONET I

Ce stea să sting aevea ori în vis,
Să schimb destinul lumii şi pe-al meu?
Cum dracu să-L silesc pe Dumnezeu,
Să ne primească iar în paradis?

Înlănţuit de-şi fi ca Prometeu
Şi tot aş încerca, o spun deschis,
Să şterg din Carte ce ne este scris
Şi lumea s-o gândesc mai bună eu.

Hai, oameni, să pornim în sens invers
Şi din bătrânul nostru univers
Prin început să evadăm; apoi

Vagabondând, aşa, prin alte spaţii,
Să poposim sub alte constelaţii
Gândite neanapoda de noi!

SONET II

Ce-am făcut cu viața noastră, frate?
Am trăit nedemn, sărmani pigmei,
Cetățeni de rangul doi şi trei,
Cu preocupări şi vise plate.

Ne-ndrăznind să-i înfruntăm pe zei,
Le-am durat altare în cetate,
Pentru noi trăind pe apucate
Şi trudind nevolnici pentru ei.

Şi dacă de revoltă uneori
Ni s-a deschis în buzunar custura,
N-am tras-o să lovim necruțători,

Să dăm cu nedreptățile de-a dura,
Ci resemnați am acceptat sclavia,
Ratându-ne şi clipa şi vecia.

ÎNCREMENIRE I

A-ncremenit şi timp, şi necuprins
Şi sufletul ni s-a sleit ca săul,
Nimicul ca pecinginea s-a-ntins
Oprind pe loc şi binele şi răul.

Eternu-a pus pecete devenirii
Şi s-a oprit din curgere durata,
Ascuns pe undeva-n-afara firii
Destinul ciung nu-şi mai învârte roata.

Nimic nu se întâmplă şi nimic
Din câte sunt sub cer nu mai tresaltă,
Sărmana lume cu durerea-n spic
De Dumnezeu a fost lăsată baltă.

Pe fondul sur al timpului-mpietrit
Suntem antice basoreliefuri,
Tocite statuiete de granit
Pe-alocuri cu reflexe de sidefuri.

În jurul nostru-un stol de păsări moarte
Surprinse-n zbor de marele îngheț
Şi prinse în peisaj ca într-o carte
Cu ilustrații şi cu scris citeț.

ÎNCREMENIRE II

Demult, demult, de când eram furtună
Nu mai vibrează-n mine nici o strună,
Nu-mi mai mijeşte-n suflet nici un dor,
Demult nu mai încerc nici un fior
Şi nu mai fumeg nici o amintire,
Iar de mai am vreun fulger în privire
E doar o mărturie-ndepărtată
C-am fost furtună, c-am fost viu odată.

De-ncerc să plâng, în ochii-mi stinşi şi seci
Şi lacrămile-amare îmi sunt reci,
Iar de surâd, surâsul meu absent
Pare-o pecete pe un pergament
Ce vine parcă-anume să-ntărească
Că nu mai sunt făptură omenească,
Ci doar un basorelief tocit
Pe fondul timpului încremenit.

SUFOCARE

E-atâta viață-n mine, atâta clocot
De parcă sunt un turn în care-un clopot
De-o veşnicie-ntreagă-ntruna bate
Şi suntele lui multiplicate,
Ne-având pe unde să țâşnească-afară,
Se-ncaieră lăuntric, se omoară,
Se-ngrămădesc, se suprapun în turlă
Şi-nebunite urlă, urlă, urlă.

Sunt uragan lăuntric, sunt furtună
Şi clopotul din mine întruna sună,
Sună dement de parcă sus în turn,
S-a spânzurat un clopotar nebun.

Aş plânge,-aş plânge, dar nu pot, nu-mi vine...
Aş sudui, dar cum? De ce? Pe cine?
M-aş revărsa să scap, să mă golesc,
Dar cum? În ce? Pe unde să țâşnesc?
Că-s ferecat, 's-închis ermetic şi
Nu pot nici mă prelinge, nici țâşni.

PROFESOARA

Plecată peste carte pari o floare
Ce-şi scutură polenul la picioare,
Pari crin cu cupa plină de dureri,
Puțin mai veşted astăzi decât ieri.

Şi ochii tăi adânci, doi stropi de cer,
Par nestimate pe un giuvaer
Şi mai păstrează-n licuri şi-n răsfrângeri
Luminele aprinse-n ei de îngeri.

A fost o vreme când şi tu visai
Sub candelabrul nopților de mai
Şi când şi sufletu-ți, azi trist şi veşted,
Se-nfiora din tălpi şi până-n creştet
Şi-nfrigurată te-aşteptai mireasă
Ca orice floare ce se vrea culeasă.

Dar anii au trecut stufoşi şi grei
Şi visul tău brodat din funigei
S-a destrămat, şi-a risipit misterul
Îmbogățind cu încă-o taină cerul;

Iar tu, chemându-ți din înalt ereții
Şi dând cuminte alte rosturi vieții,
Te risipeşti petală cu petală
Şi, ca o candelă-ntr-o catedrală,
Împarți sfios celor din jur lumină,
Sărmană profesoară de latină.

PSALM V

O, Doamne, Doamne, iar începe cazna,
Mi-e sufletul bolnav iar de deochi,
Prin holda Ta iar am luat-o razna
Și de durere iarăși îs plin ochi.

Sunt, Doamne, bubă coaptă, sunt arsură,
Sunt spin adânc înfipt în carnea Ta;
Te ustură ca lama de custură
Nespus de păcătoasă fire-a mea.

De-aceea, Tată, de pe fața-Ți sfântă
Mă șterge ca pe-o lacrimă de sânge
Și rănile ce Ți-am făcut le svântă,
Că-atâta cât m-ai îndurat ajunge!

Cu mâna fă un semn, dă o poruncă
Și, răul ca să-l curmi din rădăcină,
Din existență-n hău îmi dă o brâncă,
Că mi-am făcut de cap cât fui lumină.

Nu am știut ca un copil obraznic
Nici de rușine, Doamne, nici de frică,
M-am ospătat din viață ca la praznic
Și partea mea părându-mi-se mică,

Am râcâit la ușa slavei Tale,
Trezându-Te în fiecare noapte
Și tainei miorlăind i-am dat târcoale
Ca un pisoi unui șiștar cu lapte.

O, Doamne, Doamne, curmă rău-odată
Și scoate-mă din viață ca pe-un spin,
Din cartea Ta mă șterge ca pe-o pată
Ca să rămâi cu-o rană mai puțin.

Iar sufletul, Părinte, mi-l ridică
În locul stelei ce-a căzut atunci,
Când din greșeală poate, sau de frică,
Din veșnicie-n timp mi-ai dat un brânci.

Dar ia aminte bine și-n lumină
Să nu cumva să-l lași de capul său,
Ci ține-l mai întâi în carantină
Să nu aducă-n cer atâta rău.

PRIMEȘTE-ȚI, LUME, ȚĂRNA ÎNAPOI

Primește-ți, lume, țărna înapoi,
Că cerul nu ne-a vrut! Trufaș și rece,
N-a vrut nici o centimă să-și aplece
Nici creștetul, nici poalele spre noi.

Pornisem dârji să dăm năvală-n el
Și toată lumea s-o cărăm în stele,
Dar vitregii, căderi și câte cele
Pe suflet ni s-au pus ca un cârcel.

Dezamăgiți în primul nostru dor,
Am vrut să poposim atunci în stele,
Dar stelele nu ne-au voit nici ele,
Geloase să nu fim asemeni lor.

C-un pas mai jos am vrut să fim azur,
Dar nici azurul nu ne-a vrut tovarăși
Și-a început rostogolirea iarăși,
În hohotul stihiilor din jur.

Și tot alunecând pe povârniș,
Am vrut să ne săpăm mormântu-n zare,
Să ne păstreze ea și să ne care
În cerul plin de taine, pe furiș.

Dar limpezimea zării de cristal,
Sub greutatea-nfrângerilor noastre,
Și-a destrămat minunile albastre
Și s-a surpat cu noi precum un mal.

Primește-ți, lume, țărna înapoi
Și sapă-ne cît mai adânc mormântul;
De cerul nu ne-a vrut, ne-o vrea pământul,
Că toți suntem ai lui, și tu și noi.

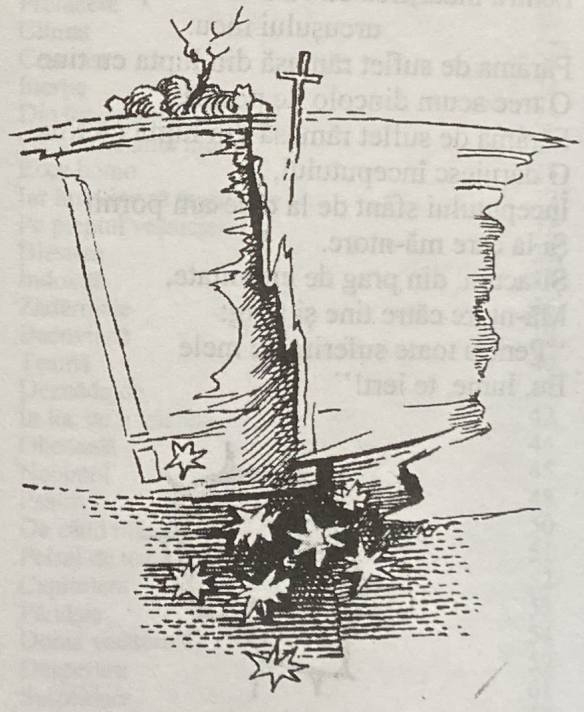

ÎNCHEIERE

Din prag de eternitate mă întorc către lume
și strig:
Îți mulțumesc, lume!
Îți mulțumesc pentru spinii cu care
mi-ai presărat cărarea,
Pentru îndârjirea cu care te-ai împotrivit
urcușului meu.
Fărâma de suflet rămasă din lupta cu tine
O trec acum dincolo de poartă;
Fărâma de suflet rămasă din lupta cu tine
O dăruiesc începutului,
Începutului sfânt de la care-am pornit
Și la care mă-ntorc.
Și-acum, din prag de eternitate,
Mă-ntorc către tine și strig:
''Pentru toate suferințele mele
Eu, lume, te iert!''

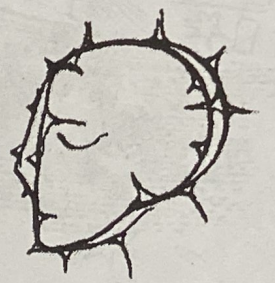

CUPRINS

	pag.
Cuvânt înainte	7
Prefață	13
Peisaj lăuntric	15
Naufragiu	16
Pia	17
Regrete	18
Vrăjmășie	19
Prefacere	20
Climat	22
Contrast	23
Inerție	24
Din tot ce-am fost	25
Gândurile unui mort	26
Ecce homo	28
Iar îmi vine să muşc zare	29
Pe pieptul veşniciei	32
Blestem	33
Îndoială	34
Zădărnicie	36
Bacoviană	39
Teamă	40
Deznădejde	41
În loc de rugăciune	42
Oboseală	44
Nebunul	45
Psalm I	48
De când mă știu	50
Peisaj de toamnă aiudan	51
Capitulare	52
Părtășie	53
Doina visătorului	54
Desperare	59
Sinucidere	61
Psalm păgân	62

Eu	63
Chemarea păcatului	65
Îndemn	67
Nestatornicie	68
De vorbă cu sufletul meu	70
Se duc cocori	73
De s-a sfârşit pun punct	75
Lene	77
Cântec de îndârjire	78
Psalm II	81
Neîmplinire	83
Alean	85
In memoriam	86
Moarte provizorie	87
Testament	89
Unde-s nebunii?	91
Îmi plânge sufletul ca un copil	93
Aş vrea să sfărâm lumea între deşte!	94
Psalm III	95
Strigoiul	97
Epitaf pe mormântul lui Don Quijote	99
Psalm IV	100
Adâncime	101
Apocalips	102
Scrisoare	104
Furtună	105
Primăvară	106
Interior	107
Înserare	109
Elegie nocturnă	110
Eva	113
Nostalgii	114
Atâtea are Dumnezeu pe cap	115
Geneză	117
Natura moartă	118
Prier	119
Algebră	120
Sonet I	121
Sonet II	122
Încremenire I	123
Încremenire II	124
Sufocare	125
Profesoara	126
Psalm V	128
Primeşte-ţi, lume, ţărna înapoi	130
Încheiere	132
Cuprins	133

I.S.B.N 973-95932-2-4

Tehnoredactare computerizată
PUNCTE CARDINALE

Tiparul executat la
Masib S.R.L